

מדדי הרצליה 2006

**מאזן החוסן והביטחון הלאומי
הממד הכמותי-אזרחי**

כנס הרצליה

2006

מרכז הצוות

פרופ' רפי מלניק - המרכז הבינתחומי הרצליה

חברי הצוות

גב' לאה אחדות - המוסד לביטוח לאומי

ד"ר מישל סטרבצ'ינסקי - בנק ישראל

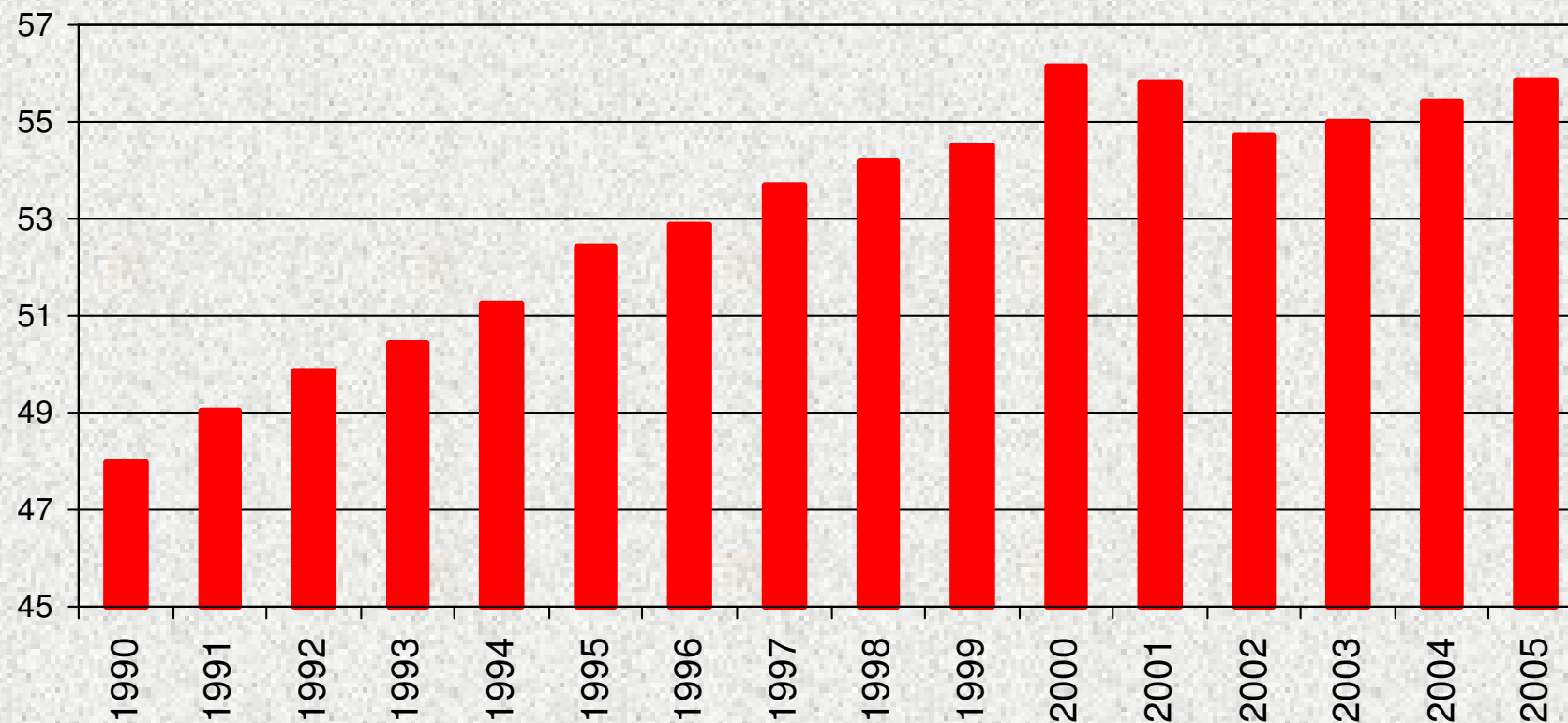
מר טומי שטיינר - המרכז הבינתחומי הרצליה

ד"ר זלמן שיפר – יועץ כלכלי

אנו מודים לעזרה המחקרית של מיכל אופיר מהמוסד לביטוח לאומי, של יוליה בלאוט מבנק ישראל וגלעד סקוטלסקי מהמרכז הבינתחומי הרצליה.

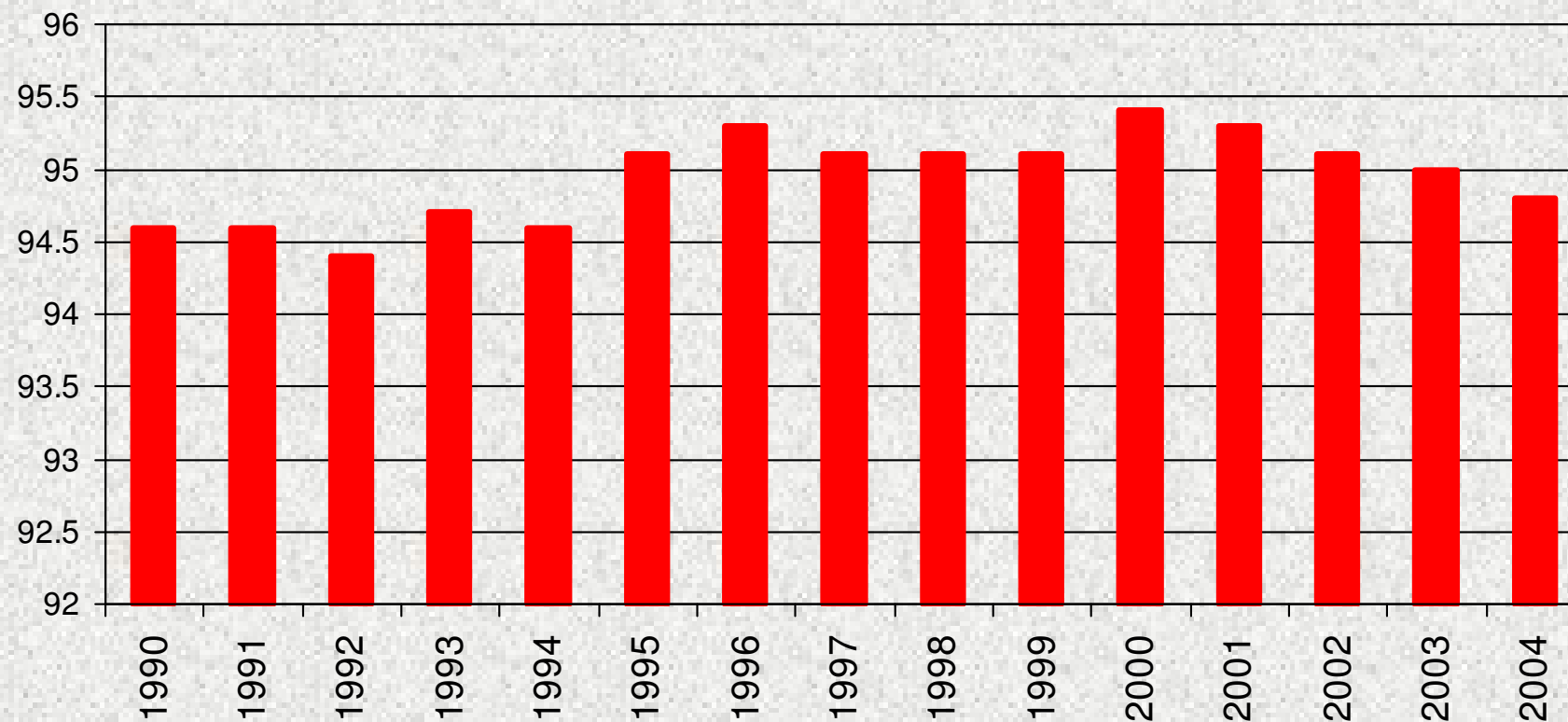
התפתחות הממד הכלכלי בישראל

1996-2005

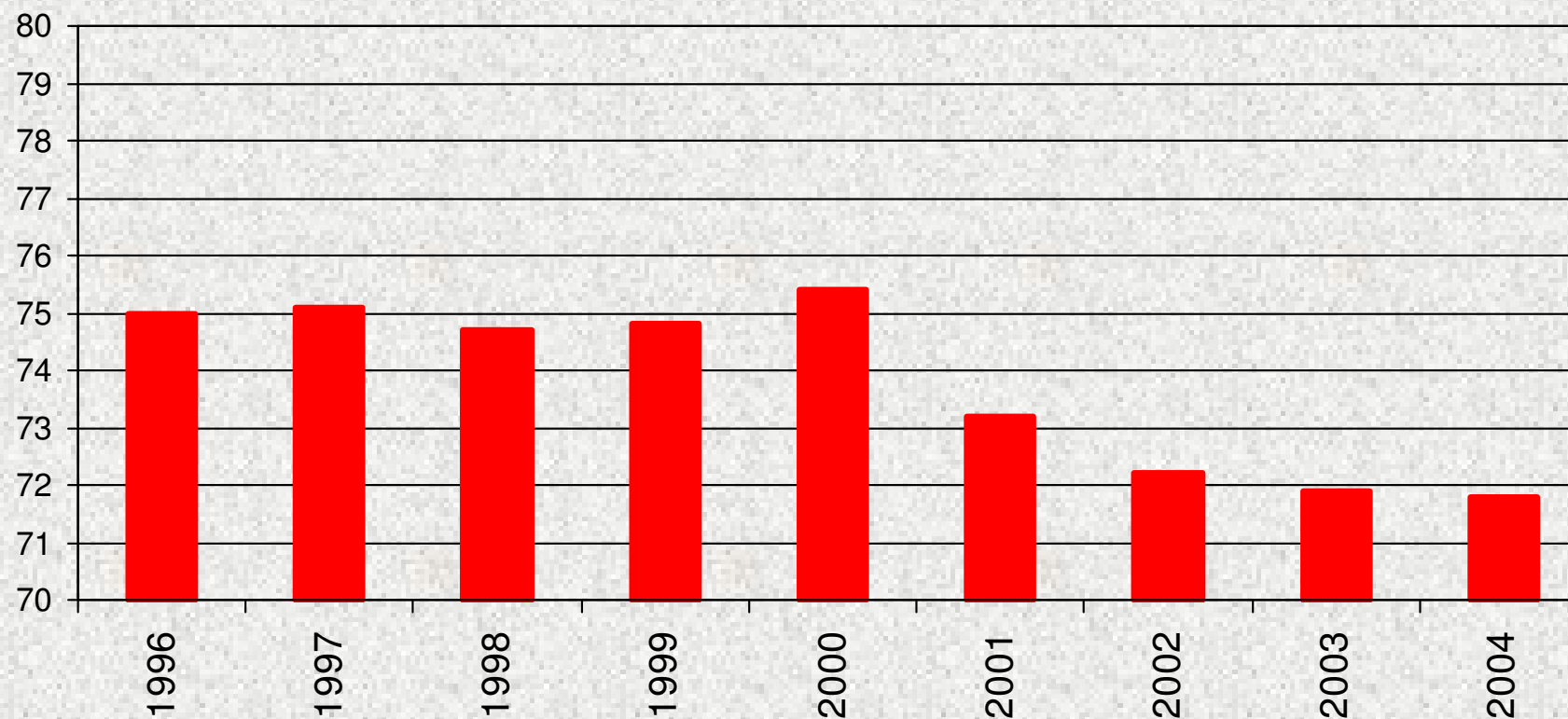
התפתחות הממד החברתי בישראל

1996-2004

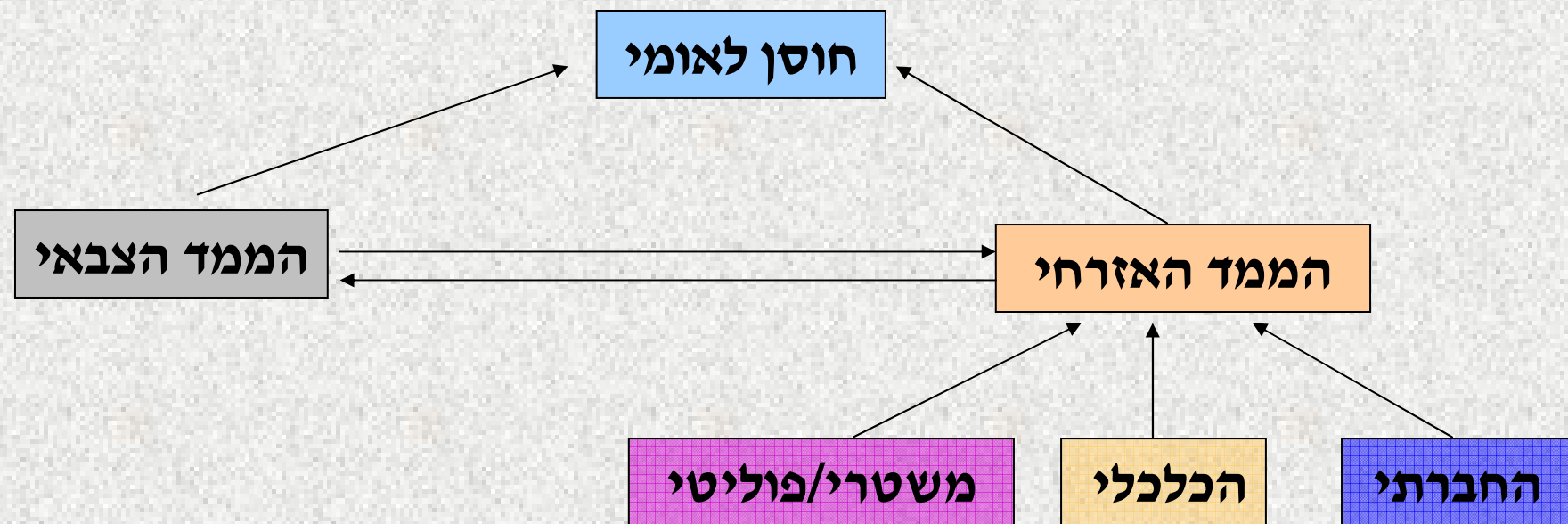

התפתחות הממד המשטרי/פוליטי בישראל

1996-2004

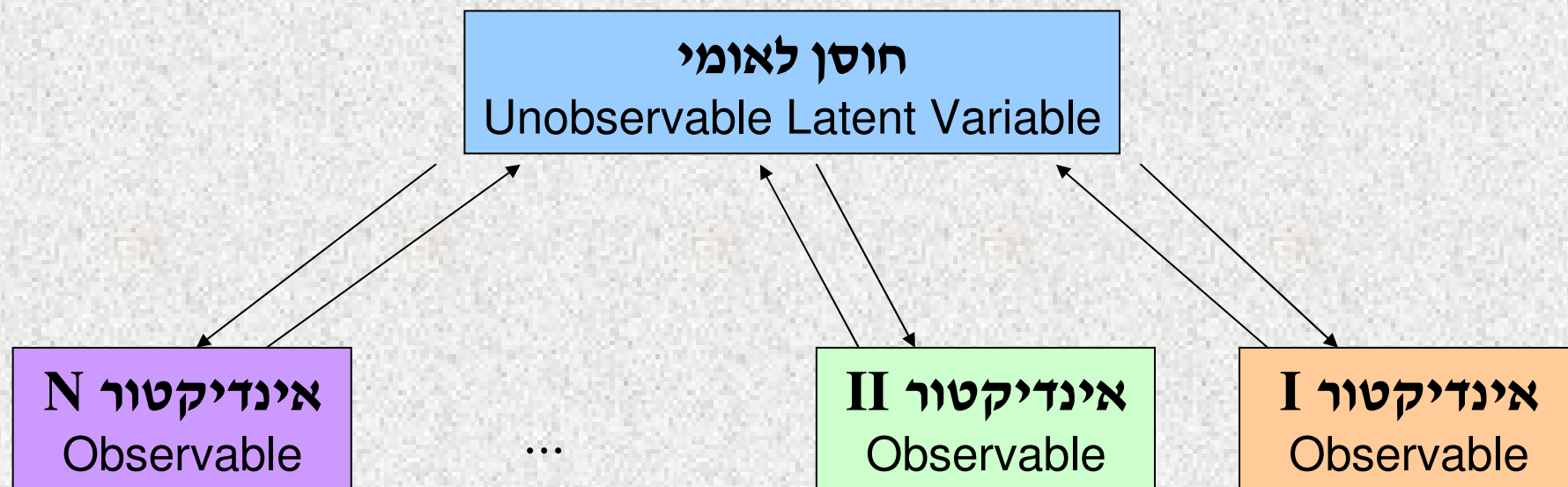

הממדים של החוסן הלאומי

גישת האינדיקטורים הרבים

Multiple Indicators Approach

- N האינדיקטורים, הניתנים למדידה, משפיעים ומושפעים מהחוסן הלאומי שהוא משתנה לטנטי, בלתי נצפה
- קיומם של אינדיקטורים מרובים מאפשר לנו (בהנחות מסוימות) לכמת את החוסן
- אנו מגדירים (מודדים) את האינדיקטורים כך שעלייתם פירושה שיפור בחוסן

האינדקס הכלכליים (החשיבות היחסית)

1. תוצר לנפש במחירי PPP (16%).
2. תוצר המקומי הגולמי במחירי PPP (15%).
3. אבטלה (15%).
4. מדד טכנולוגיה, אחוז היצוא המתוחכם מסך היצוא (11%).
5. החוב הציבורי (11%).
6. אינפלציה (11%).
7. גירעון בחשבון השוטף (11%).
8. יתרות מט"ח (10%).

האינדקס הטורים החברתיים (החשיבות היחסית)

1. עוני (14%).
2. אי שוויון (12%).
3. מדד הפיתוח האנושי - חינוך (11%).
4. שיעור האבטלה הכרוני (11%).
5. מדד הפיתוח האנושי - בריאות (10%).
6. שיעור ההשתתפות של נשים (10%).
7. שיעור ההשתתפות של גברים (10%).
8. מדד הפיתוח האנושי - רמת חיים (9%).
9. שיעור אוכלוסייה מעל גיל 65 (7%).
10. שיעור אוכלוסייה מתחת לגיל 15 (7%).

האינדקס טורים משטריים/פוליטיים (החשיבות היחסית)

1. יציבות פוליטית (Political stability) (11%).
2. דמוקרטיה* (Democracy) (10%).
3. שמירת חוק (Rule of law) (10%).
4. זכויות פוליטיות (Political rights) (9%).
5. חירויות אזרחיות (Civil liberties) (9%).
6. פיקוח על שחיתות (Control of corruption) (8%).
7. טיב הרגולציה (Quality of regulation) (8%).
8. יעילות שלטונית (Efficiency of government) (8%).
9. ייצוגיות ואחריות (Voice and accountability) (8%).
10. בריתות (Alliances) (6%).
11. השתתפות בארגונים בינלאומיים (membership in International Organizations) (6%).
12. שגרירויות מאומנות (Hosted Embassies) (5%).

* נתון מעודכן ל- 2003

המדגם

- נבנה פנל נתונים של 31 מדינות על פני זמן.
- המדגם כולל את:
 - ישראל.
 - 26 מדינות OECD.
 - 4 מדינות האזור: איראן, ירדן, מצרים, סוריה.
- נתונים מ-1990 ועד 2004.
- הנתונים הכלכליים של ישראל עד 2005.

מקורות לנתונים כלכליים

מקורות עיקריים

1. World Bank
2. IMF - World Economic Outlook
3. OECD economic outlook
4. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מקורות משניים

1. IFS קרן המטבע הבינלאומי
2. Economist Intelligence Unit-Iran
3. בנק ישראל ובנקים מרכזיים של מדינות שונות
4. אחרים

מקורות לנתונים חברתיים

מקורות עיקריים

1. UN and OECD

2. Luxembourg Income Study

3. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

4. Human Development Reports

מקורות משניים

1. OECD, Labor Market Statistics Data LFS by sex

2. CIA

3. National Tobacco Information Online System

4. Statistical, Economic and Social Research and
Training Center for Islamic Countries

5. World Bank

6. Eurostat Data, Indicators of the 20 NewCronos

מקורות לנתונים פוליטיים

מקורות עיקריים

1. World Bank
2. Freedom House
3. Polity IV Project
4. A.T. Kearny - Foreign Policy Magazine
5. Europe Yearbook
6. Treaties and Alliances of the World

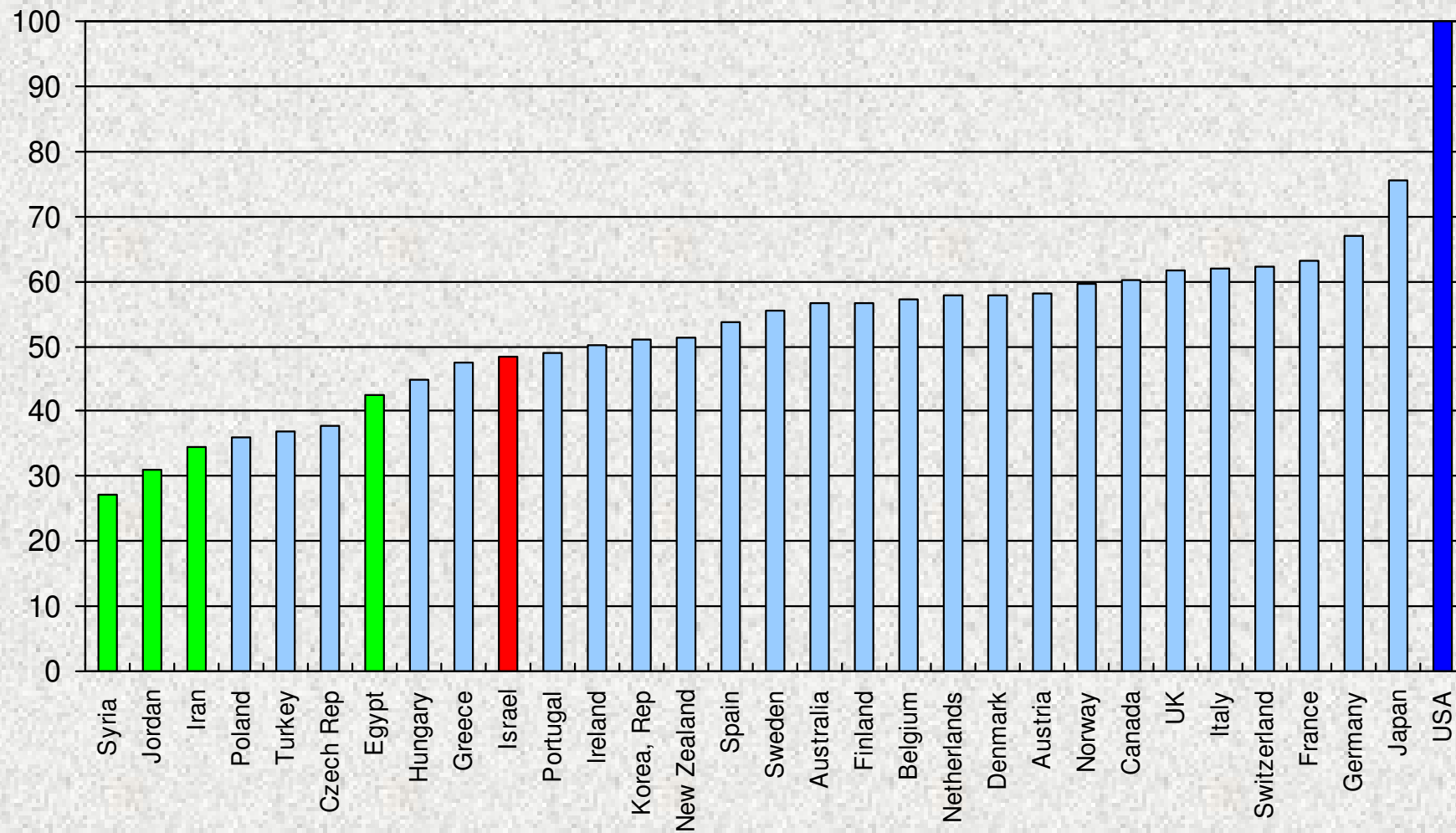
המתודולוגיה

- יצירת בסיס התחלתי להשוואה לכל ממד.
- מדידה באחוזים.
- המשתנים נמדדים בשיעורי שינוי או בשינויים אם הם מוגדרים מראש באחוזים.
- יצירת ממוצע משוקלל שנתי על פי משקלות שהתקבלו מהערכות של מומחים.
- צבירה שנתית.

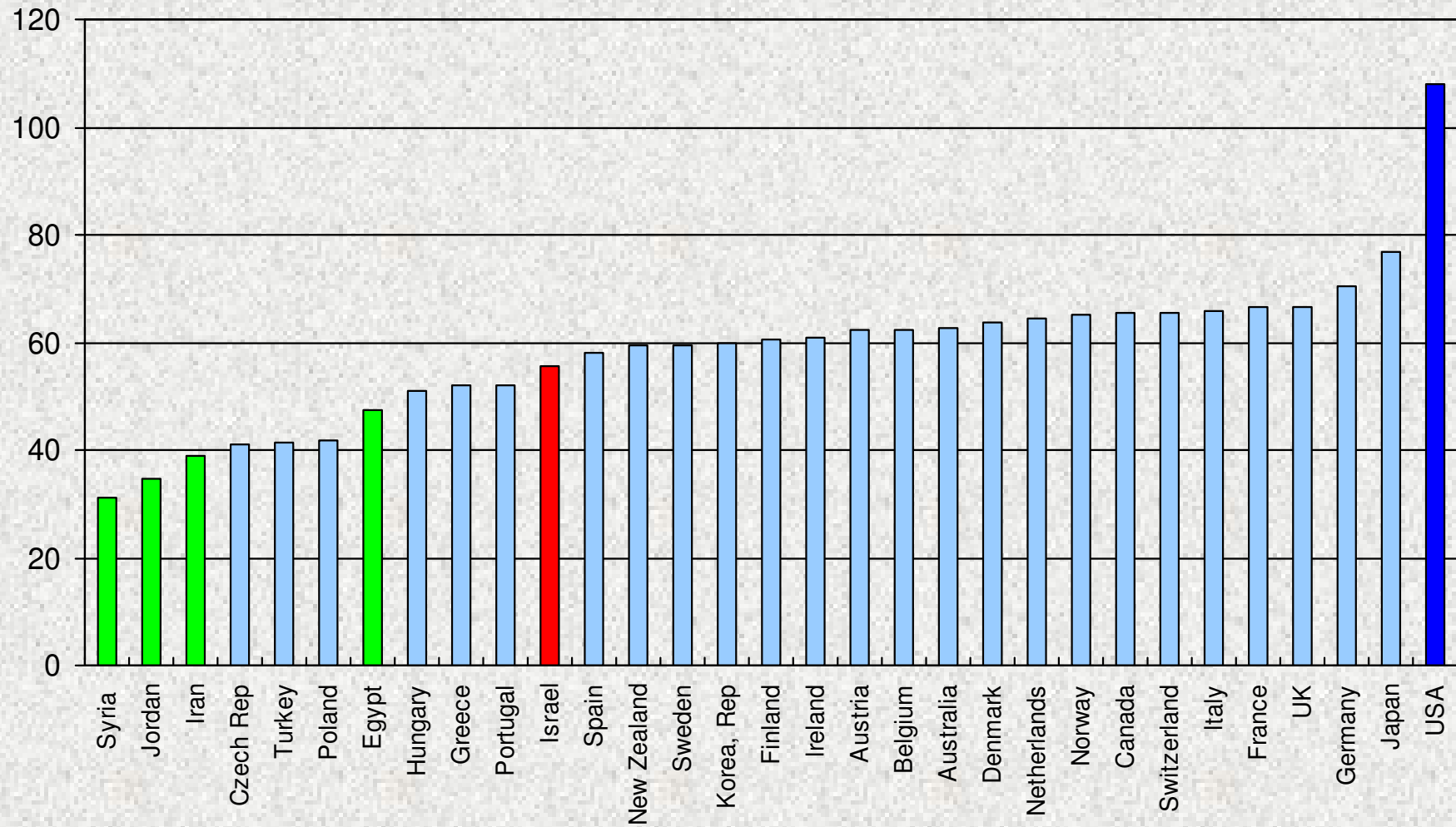
"מדדי הרצליה" 2005

תוצאות

בסיס כלכלי | 1990

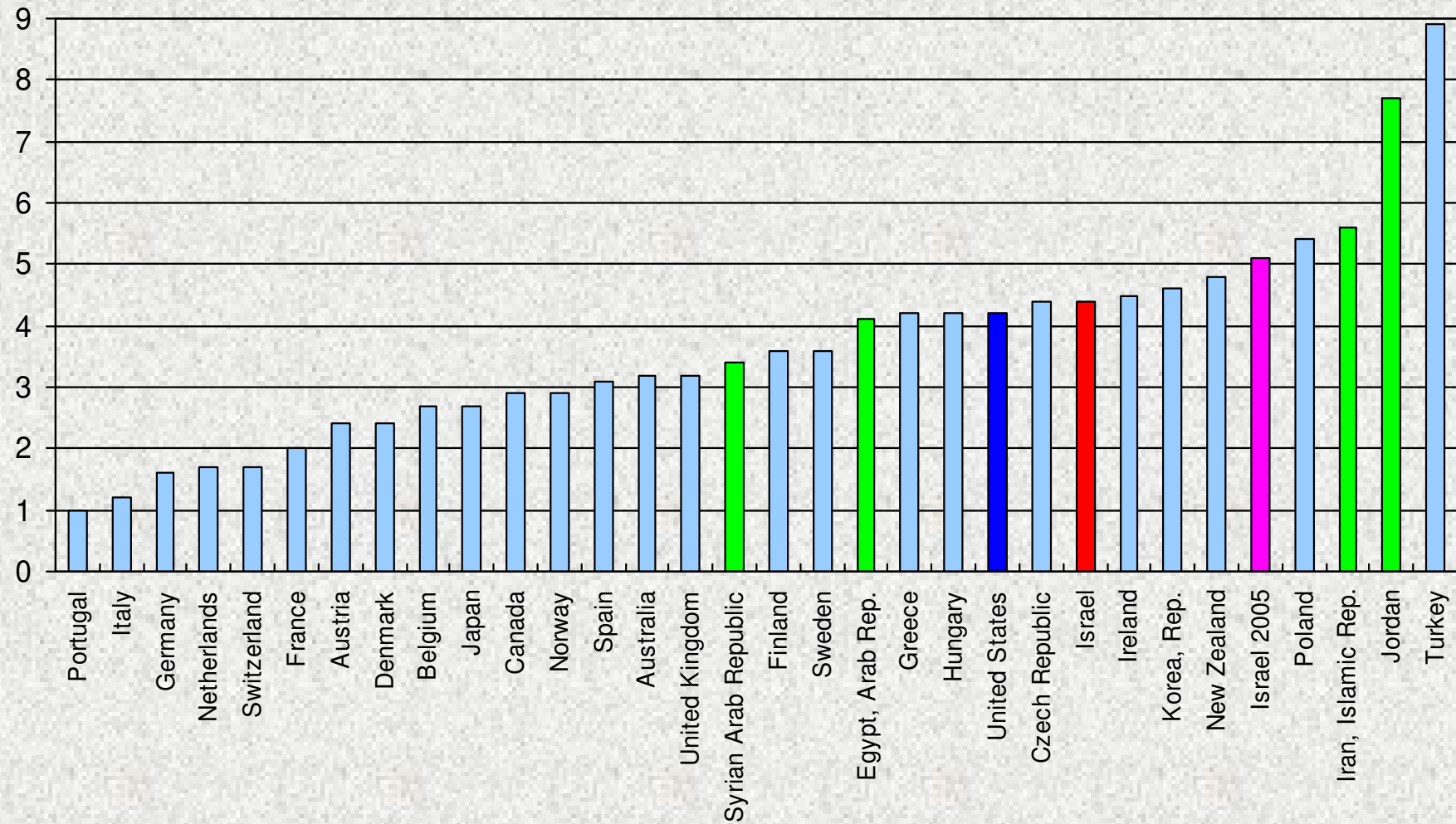

בסיס כלכלי | 2004

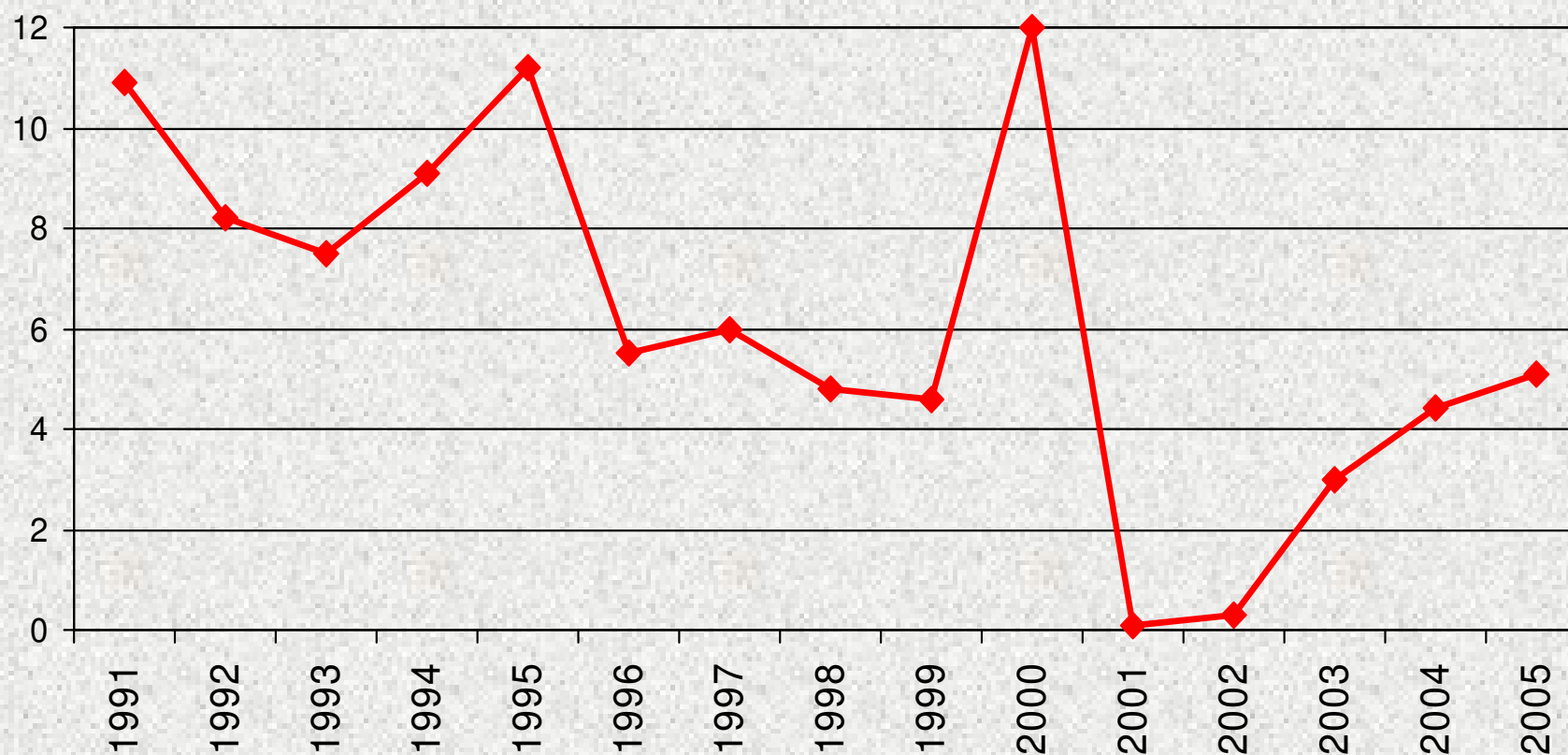
שיעור הצמיחה

(שיעורי שינוי של התמ"ג במחירי כוח קנייה, 2004)

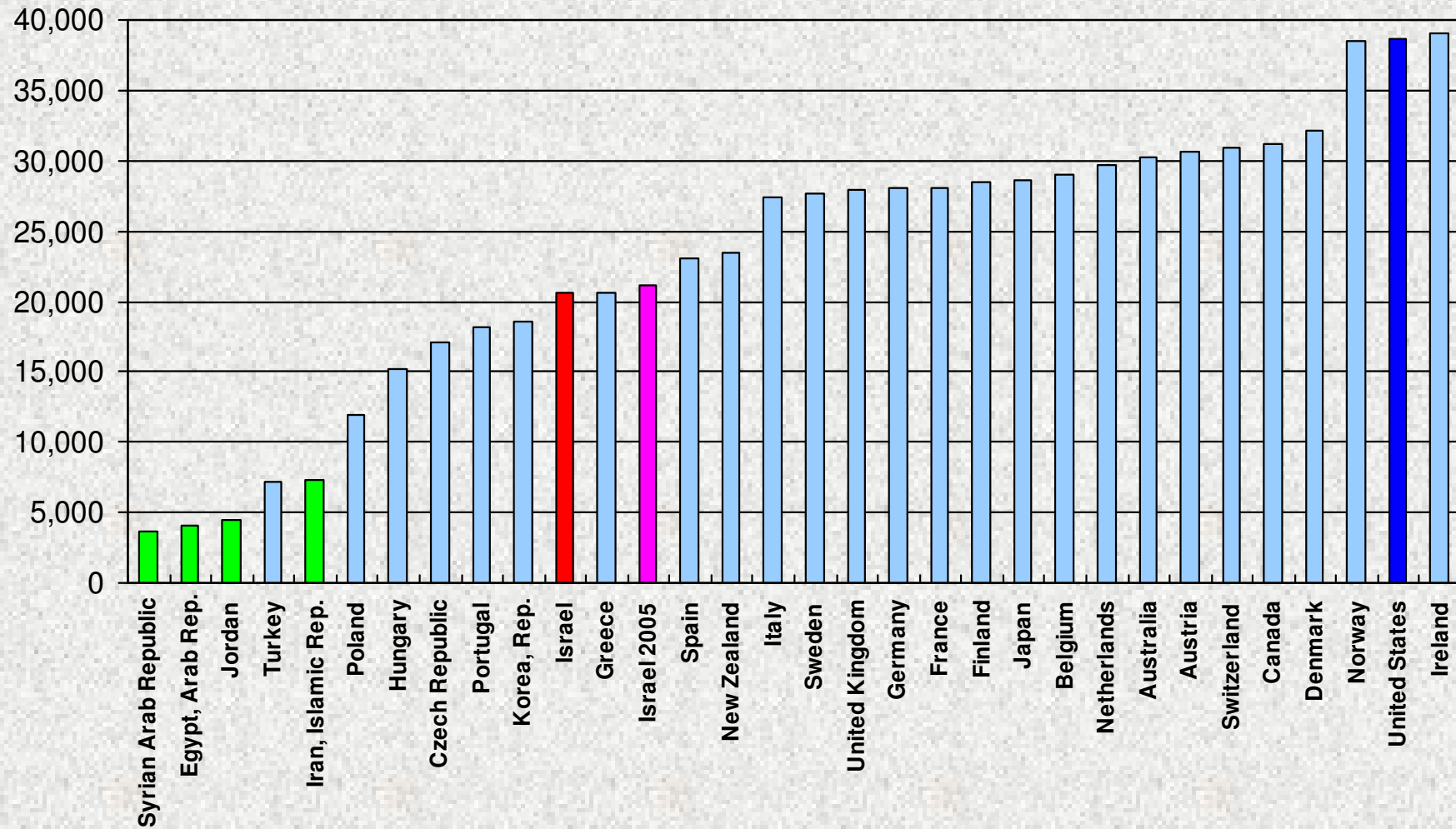
שיעור הצמיחה בישראל

(שיעורי שינוי של התמ"ג במחירי כוח קנייה, 1991-2005)

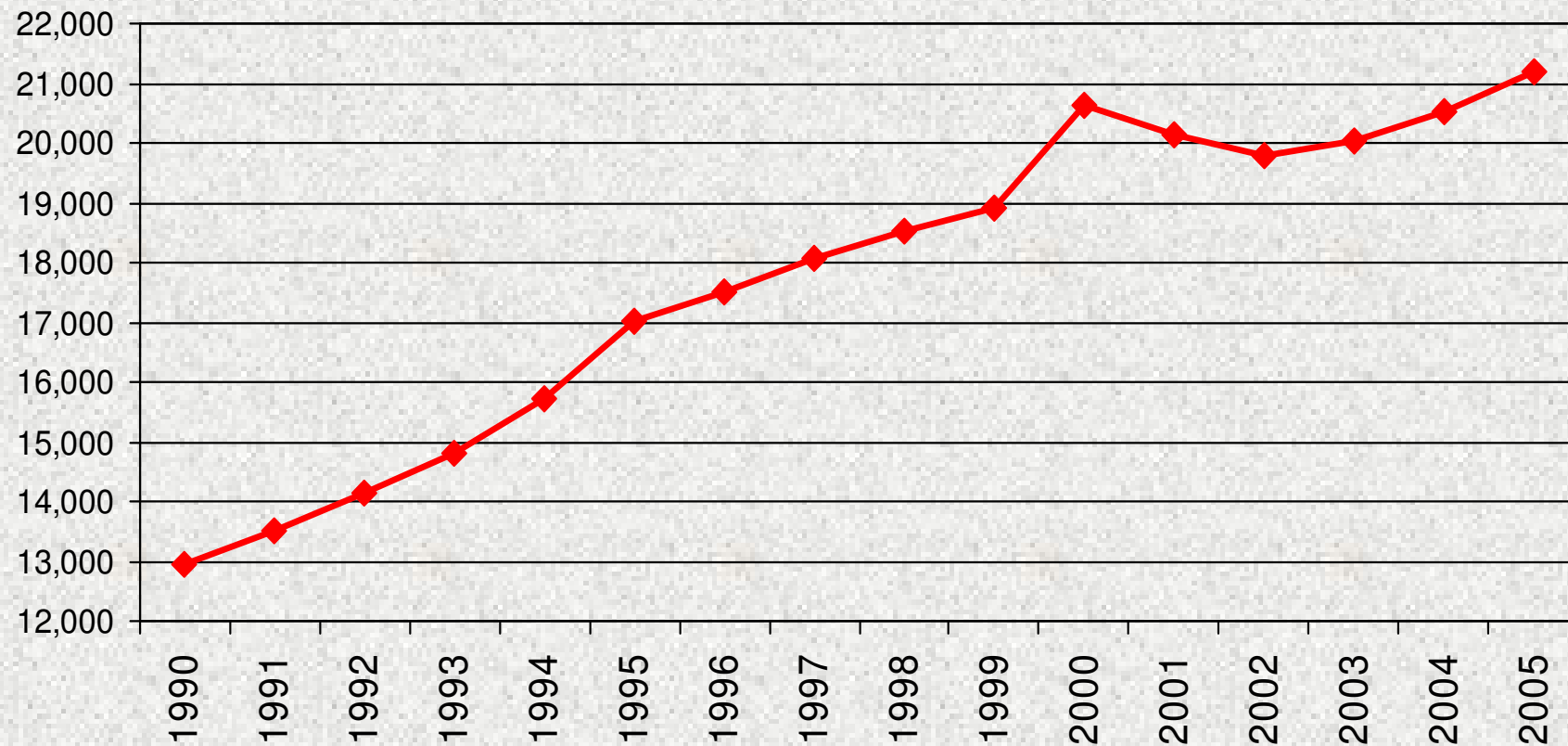
התוצר לנפש

(דולרים במחירי כוח קנייה, 2004)

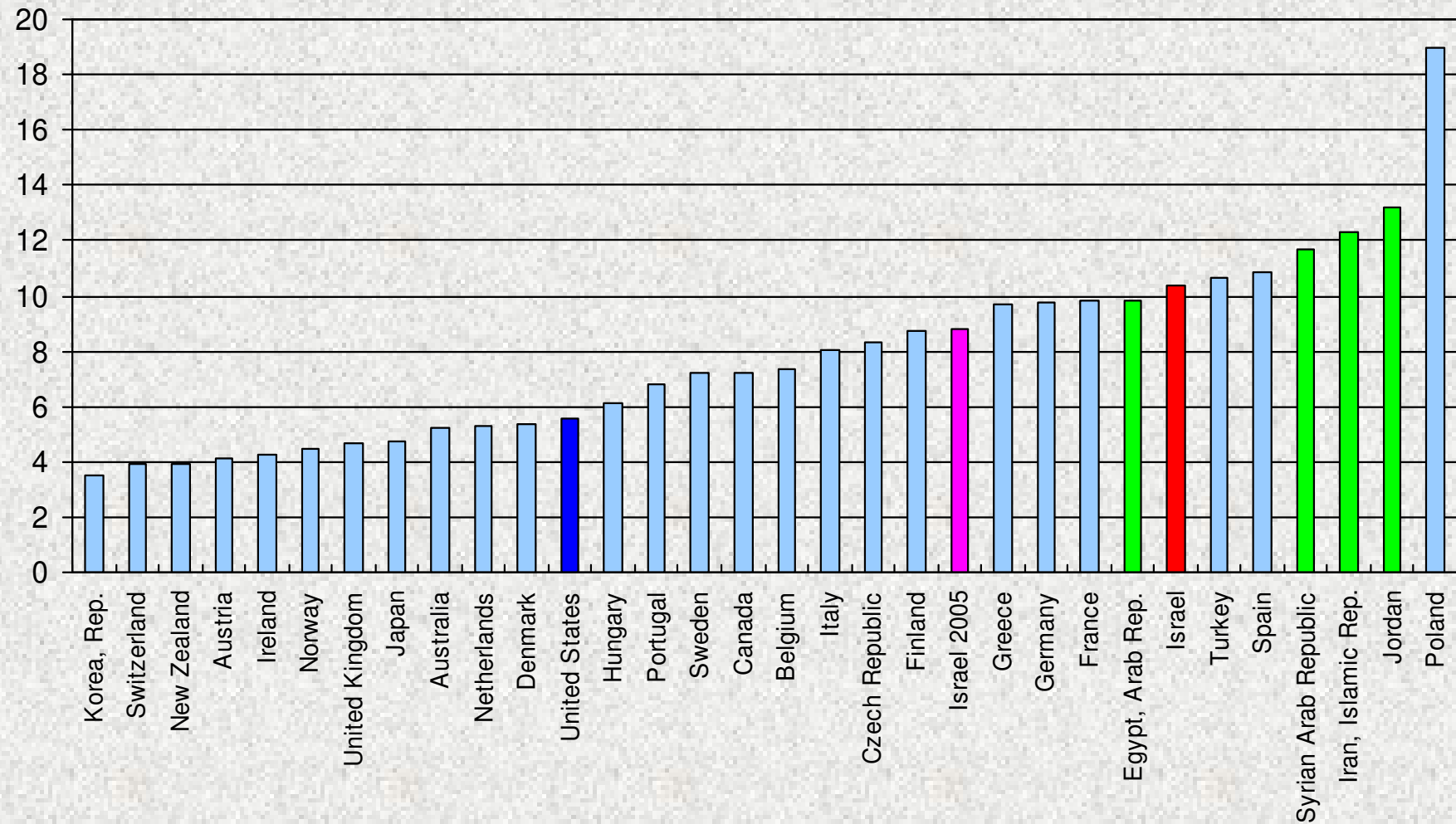
התוצר לנפש בישראל

(דולרים במחירי כוח קנייה, 1990-2005)

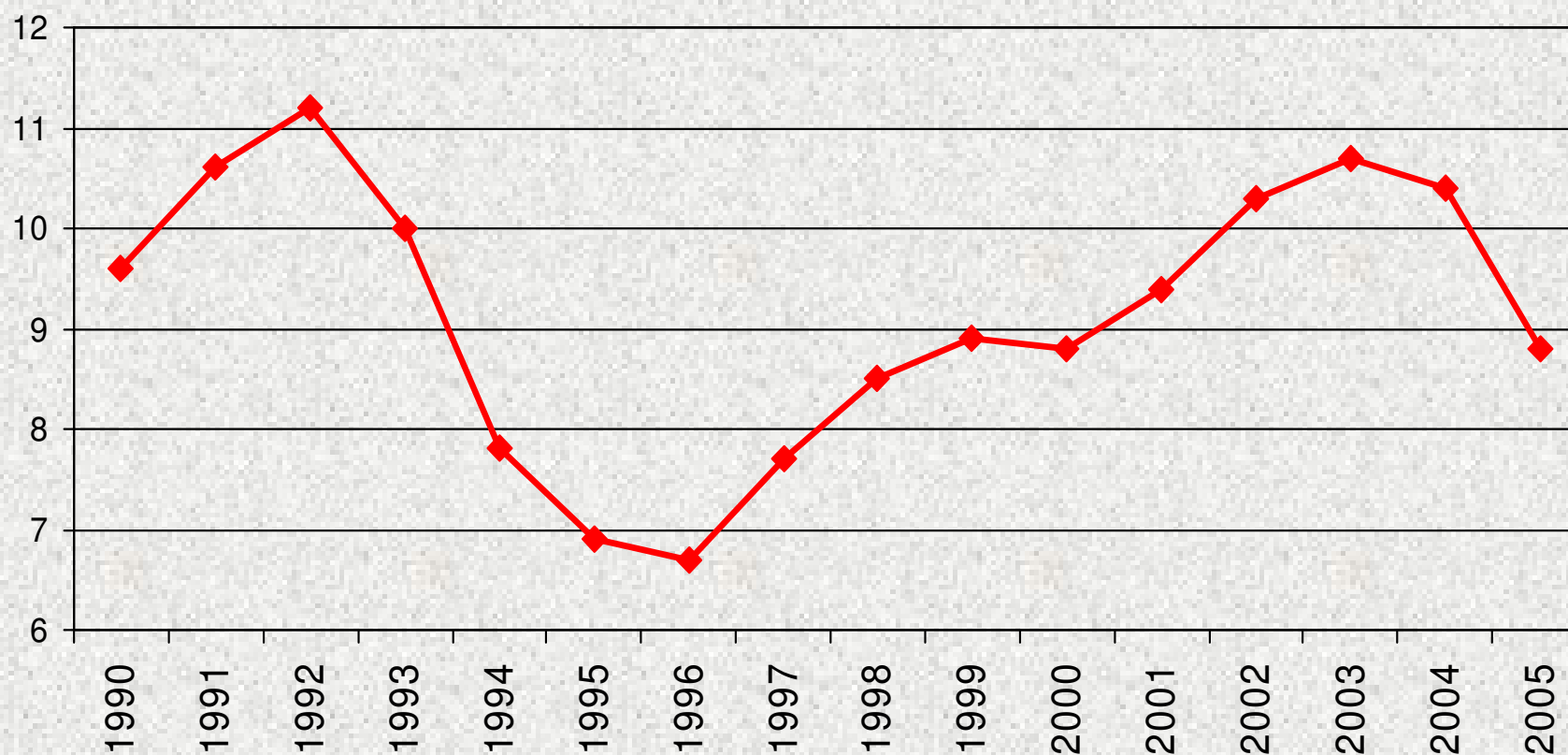
שיעור הבלתי מועסקים

(אחוז מכלל כוח העבודה, 2004)

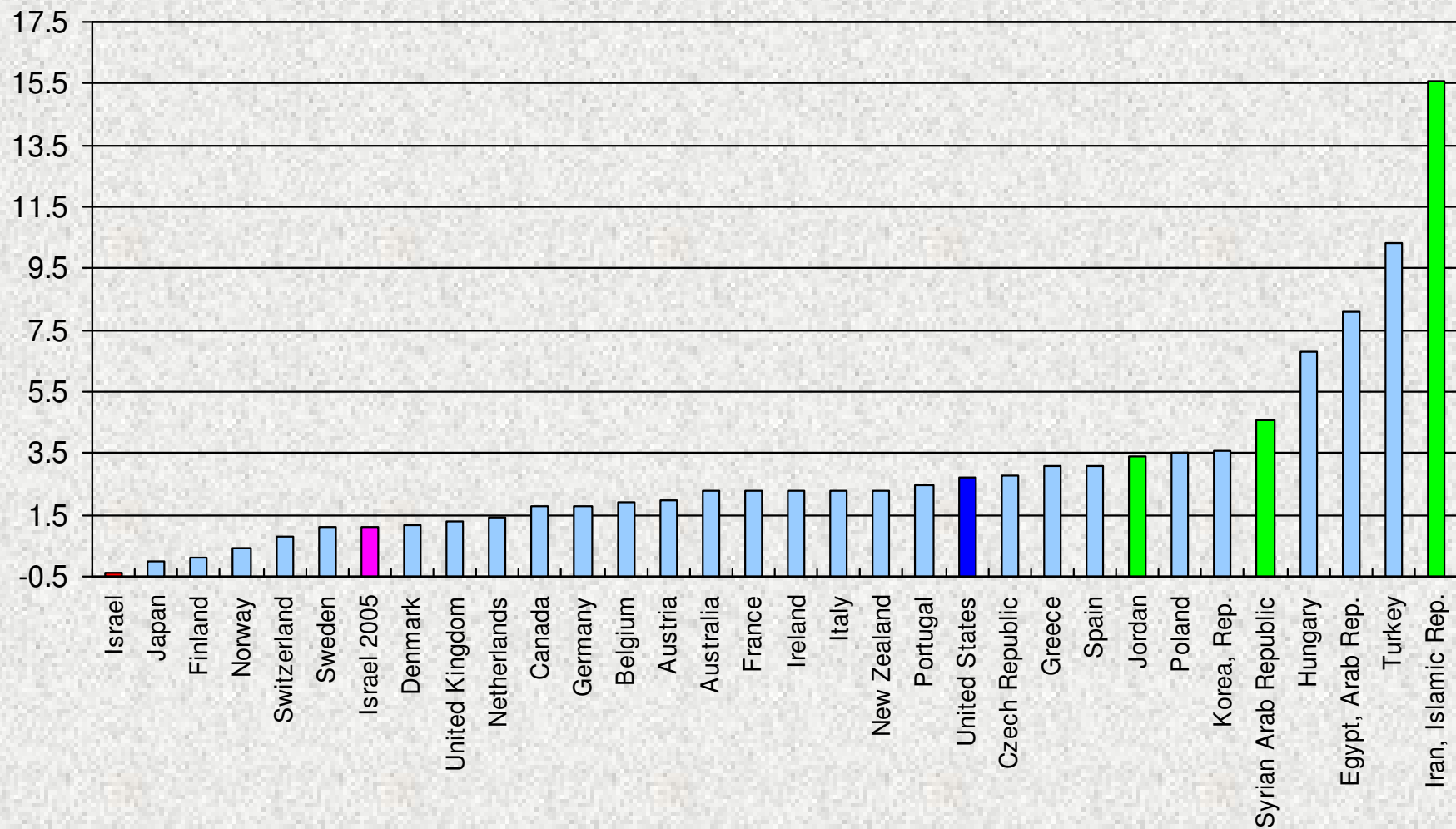
שיעור הבלתי מועסקים בישראל

(אחוז מכלל כוח העבודה, 1990-2005)

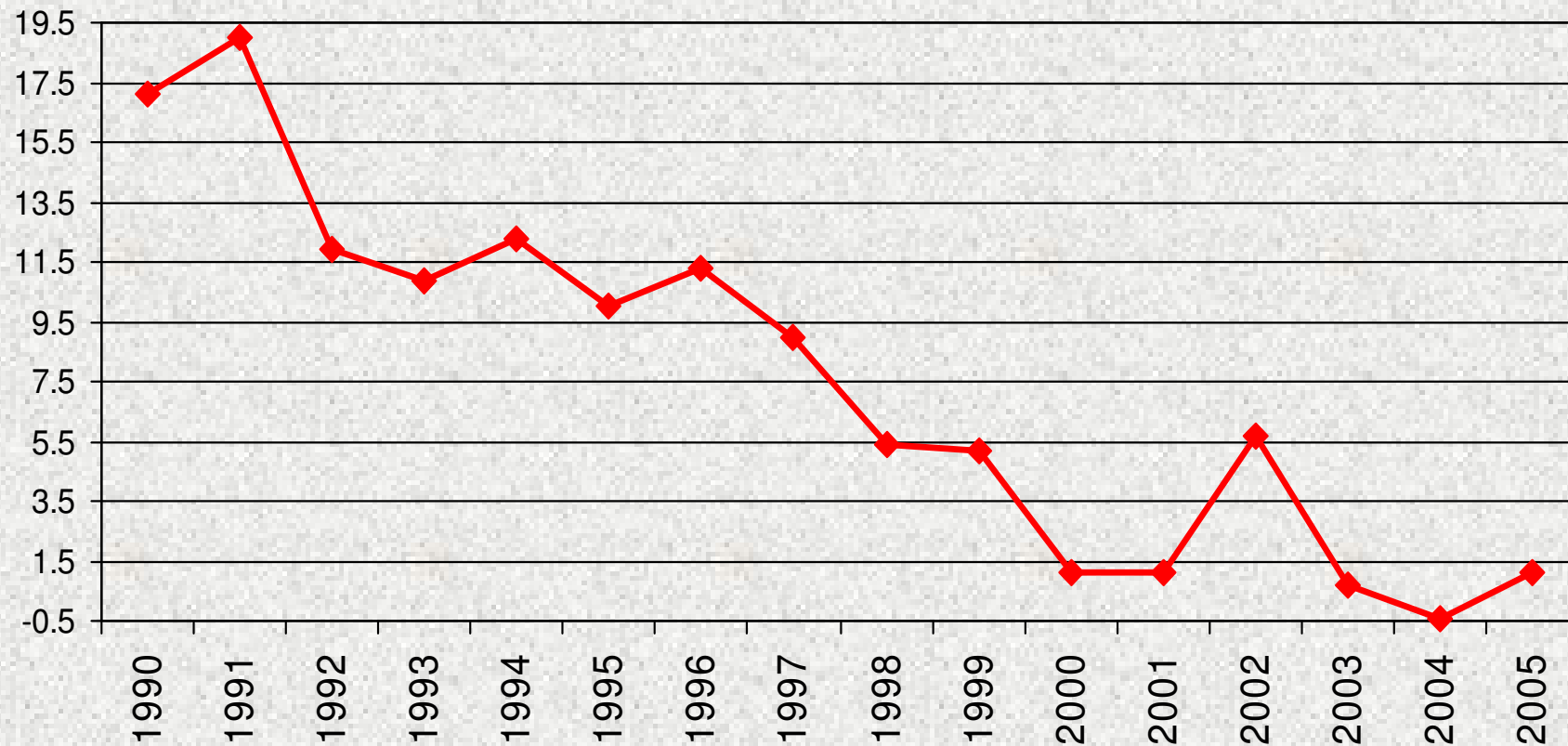
אינפלציה

(שיעור שינוי ממוצע באחוזים, 2004)

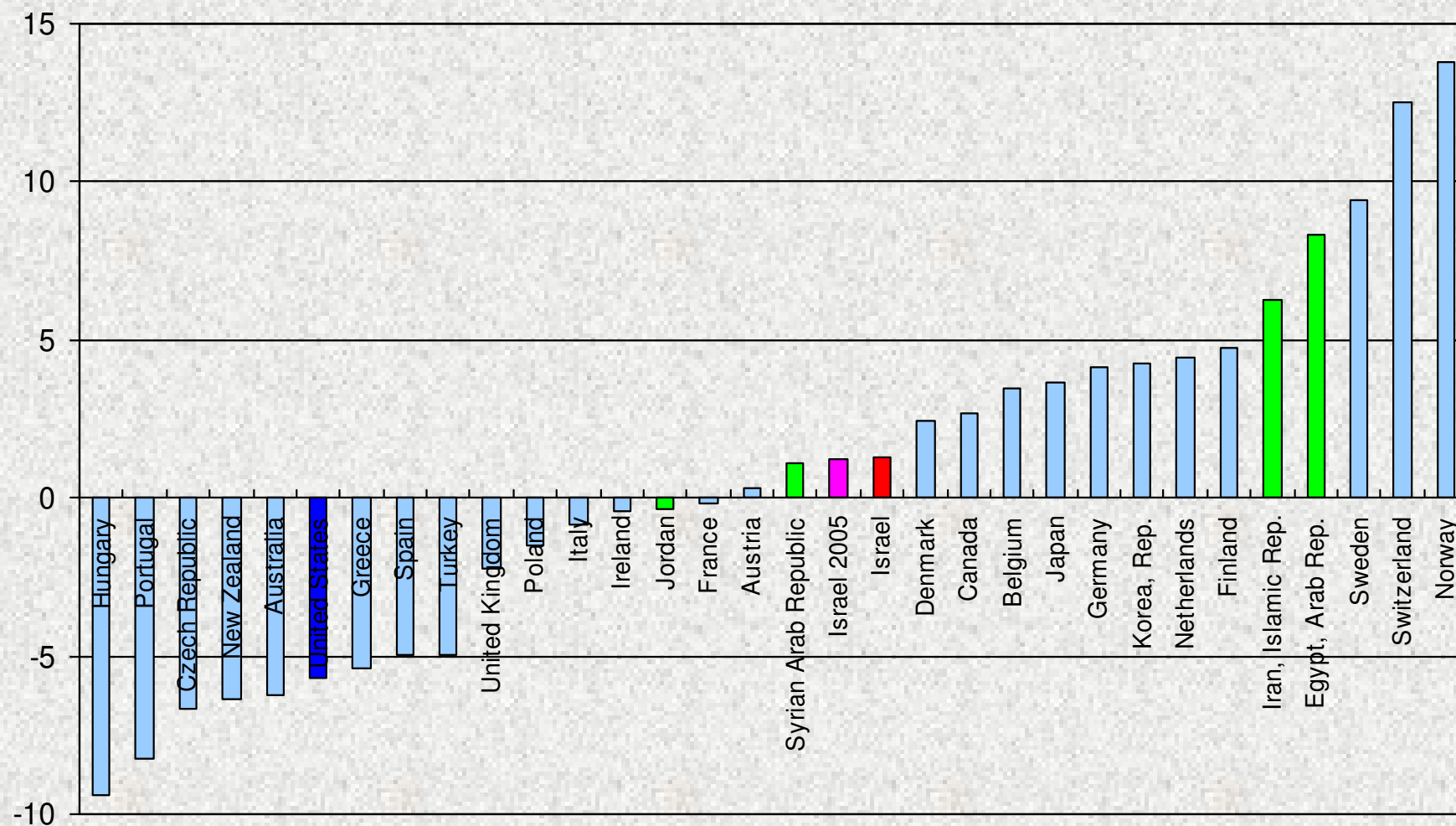
אינפלציה בישראל

(שיעור שינוי ממוצע באחוזים, 1990-2005)

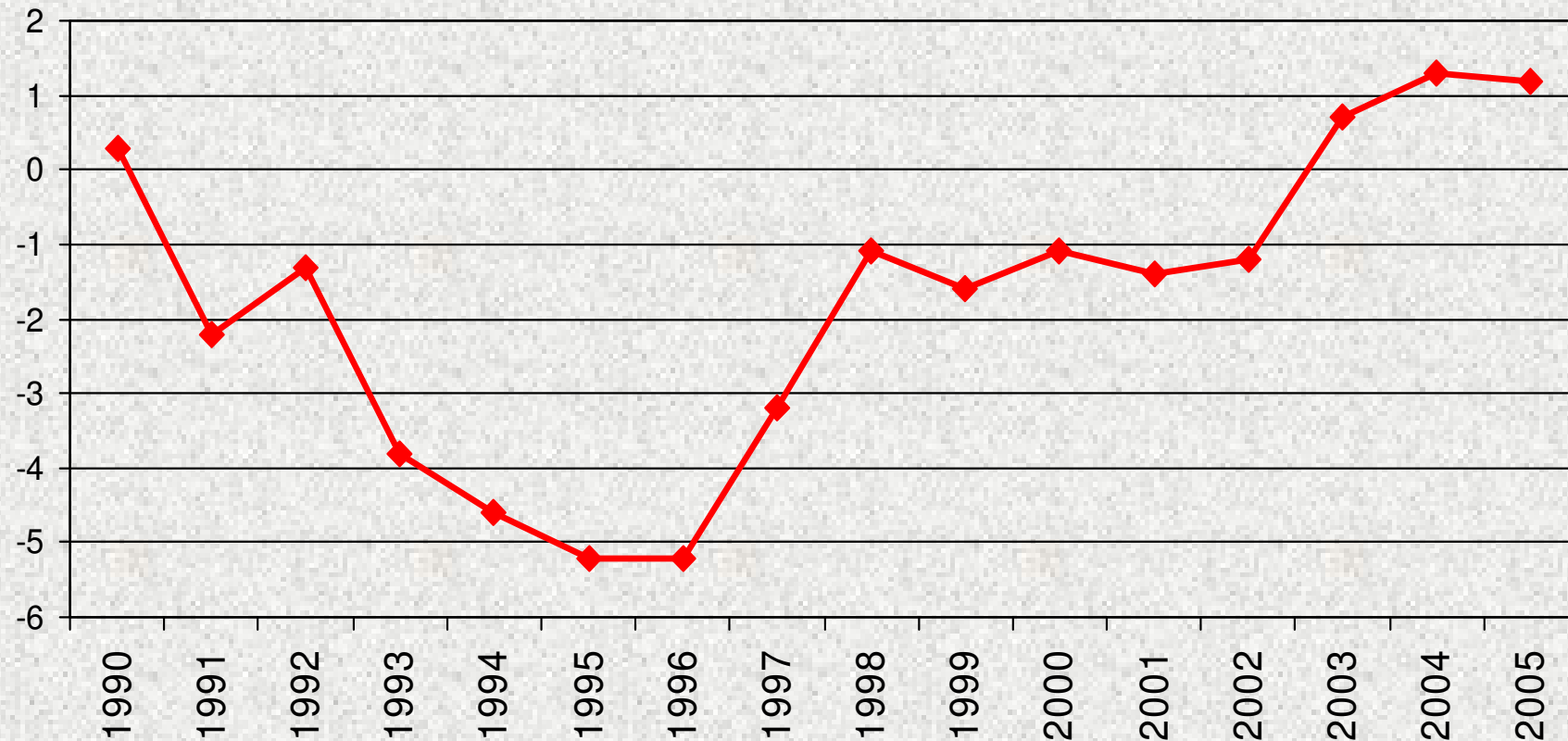
חשבון השוטף של מאזן התשלומים

(אחוזים מהתמ"ג, 2004)

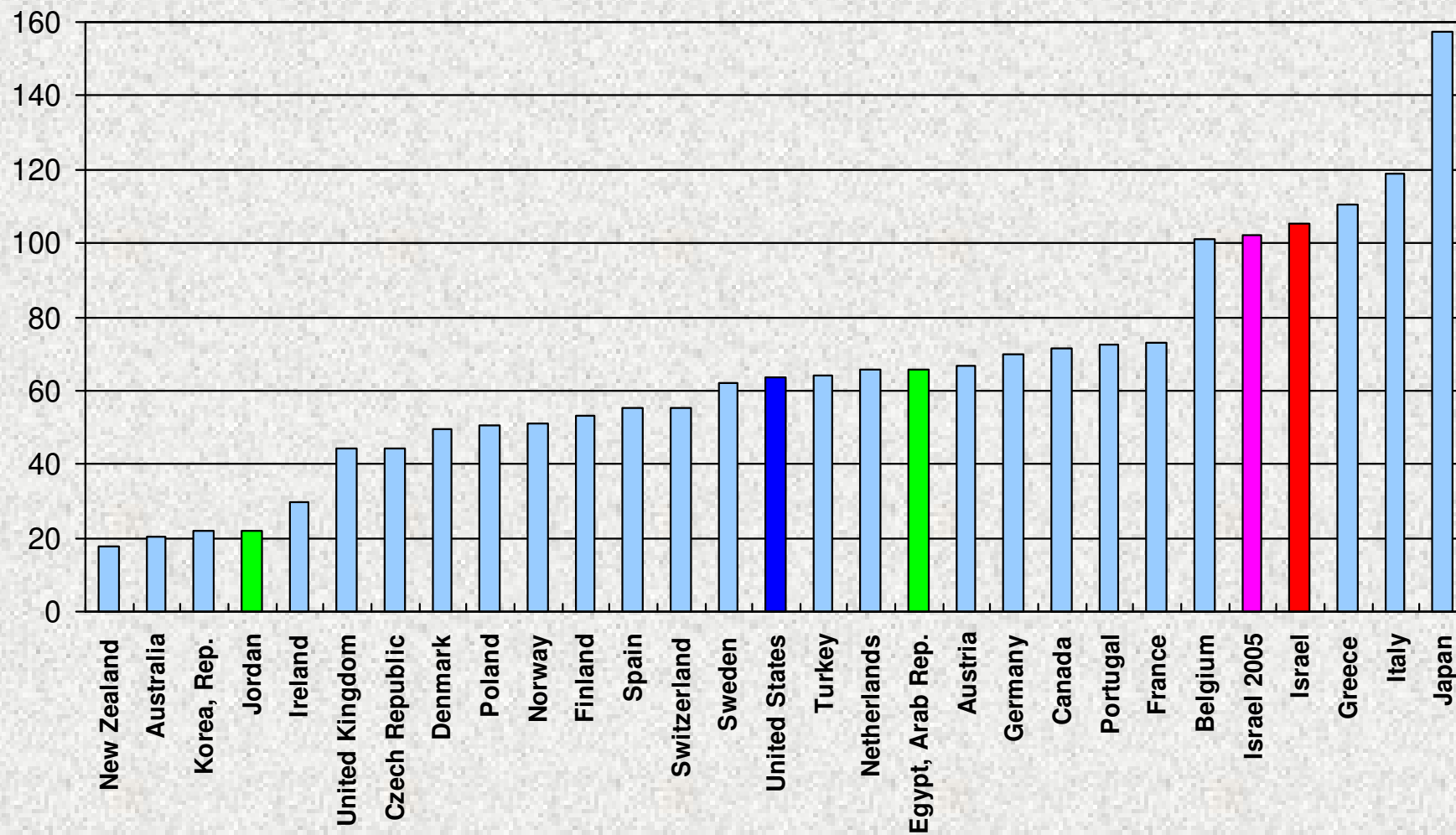
החשבון השוטף של מאזן התשלומים בישראל

(אחוזים מהתמ"ג, 1990-2005)

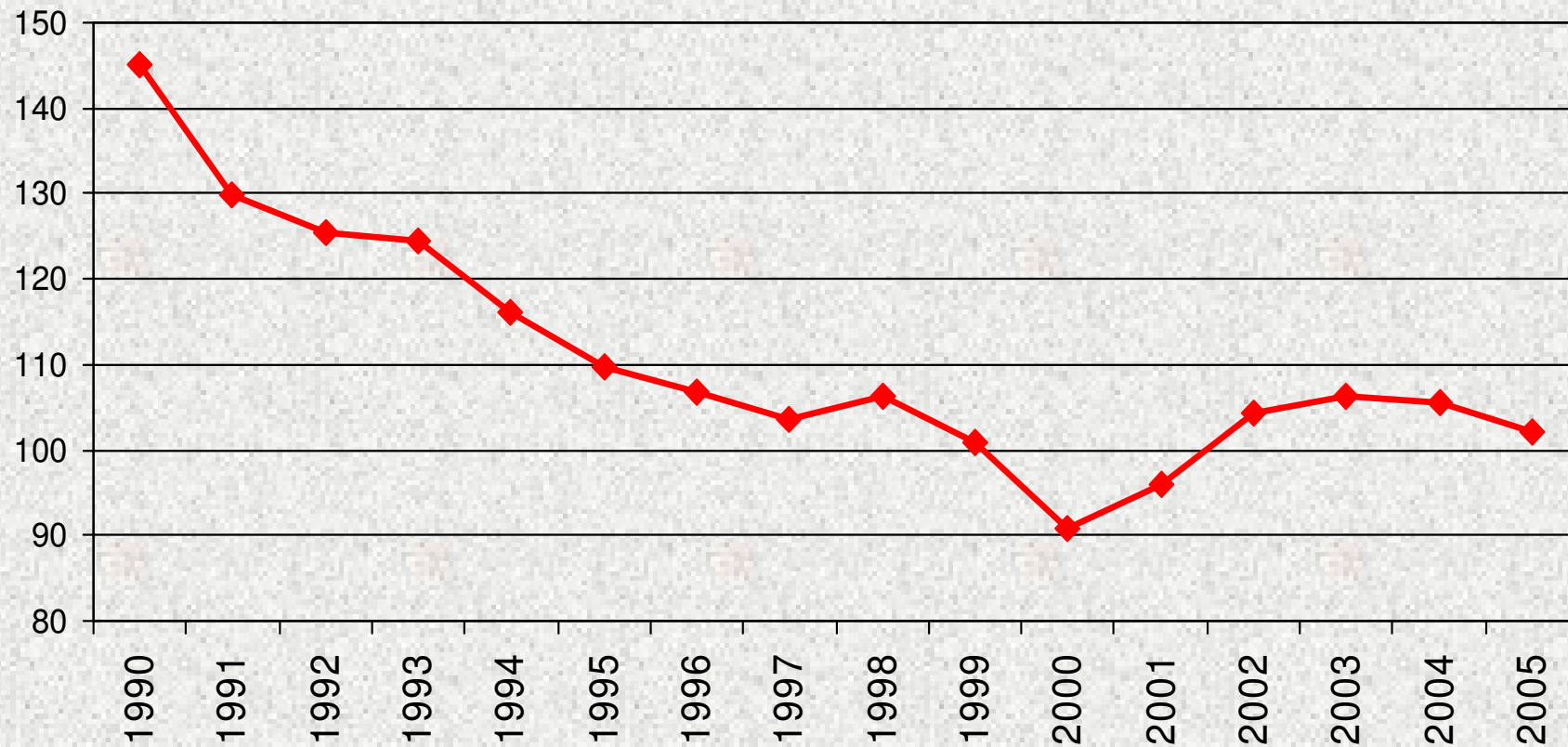
החוב הציבורי ברוטו

(אחוזים מהתמ"ג, 2004)

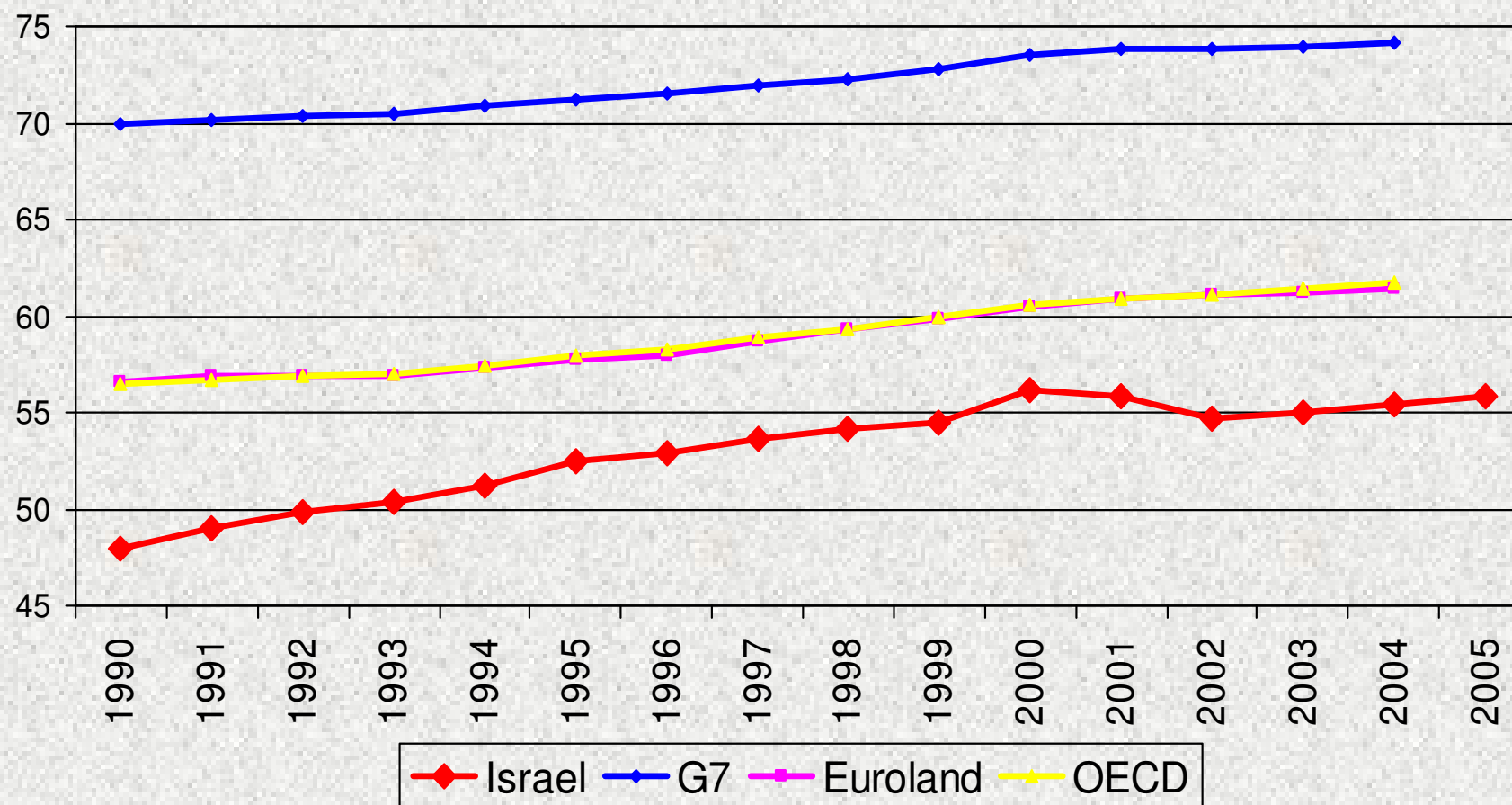
החוב הציבורי ברוטו בישראל

(אחוזים מהתמ"ג, 1990-2005)

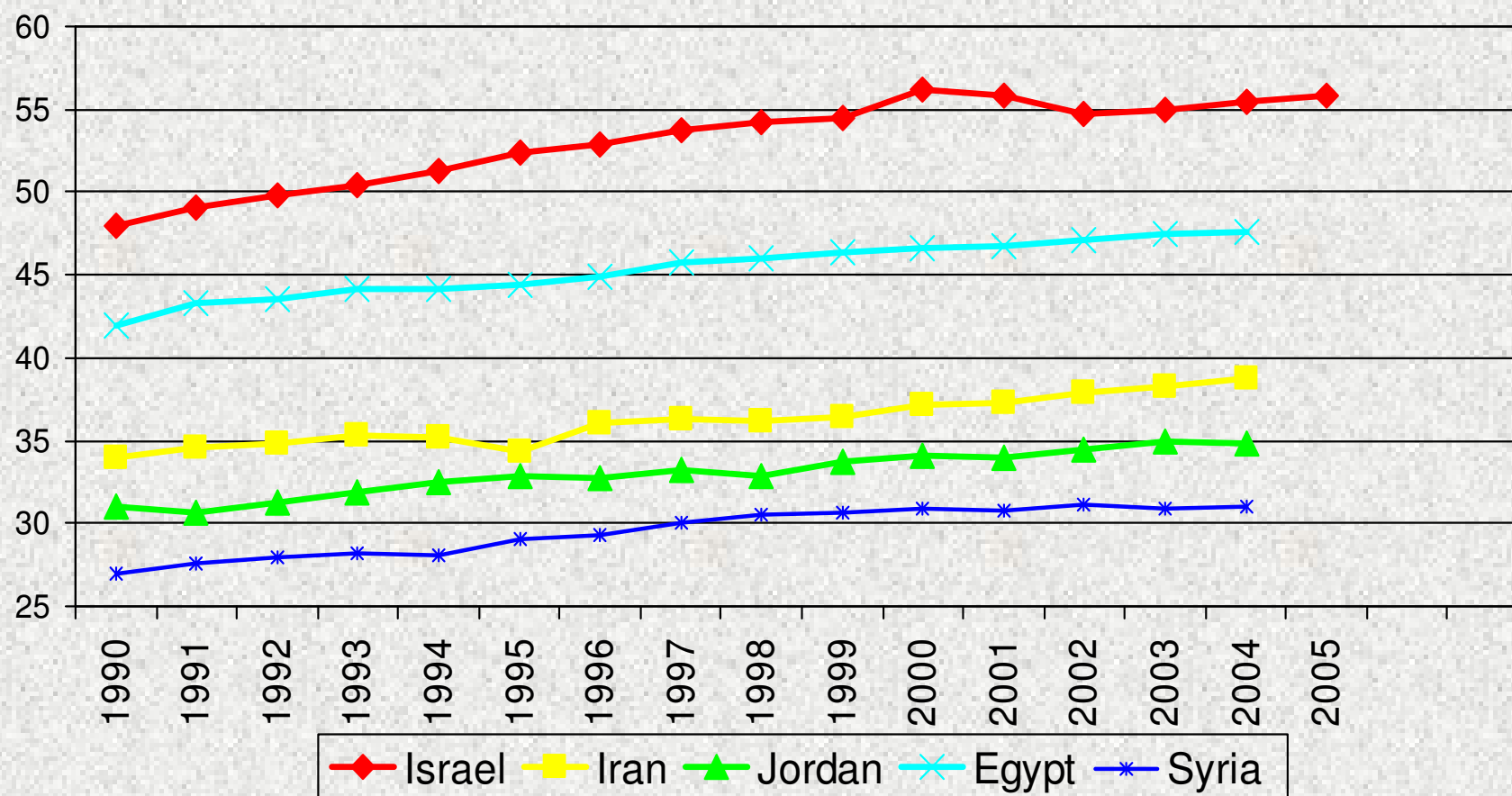
התפתחות הממד הכלכלי

ישראל והמדינות המפותחות

התפתחות הממד הכלכלי

ישראל ומדינות האזור

התפתחות הממד הכלכלי 1990-2004

1990

1	USA	100.0
2	Japan	75.5
3	Germany	67.1
4	France	63.3
5	Switzerland	62.4
6	Italy	61.9
7	UK	61.6
8	Canada	60.1
9	Norway	59.5
10	Austria	58.1
11	Denmark	57.9
12	Netherlands	57.8
13	Belgium	57.2
14	Finland	56.7
15	Australia	56.5
16	Sweden	55.5
17	Spain	53.5
18	New Zealand	51.4
19	Korea, Rep	51.0
20	Ireland	50.0
21	Portugal	48.9
22	Israel	48.4
23	Greece	47.6
24	Hungary	44.9
25	Egypt	42.5
26	Czech Rep	37.6
27	Turkey	36.9
28	Poland	36.1
29	Iran	34.4
30	Jordan	31.0
31	Syria	27.1

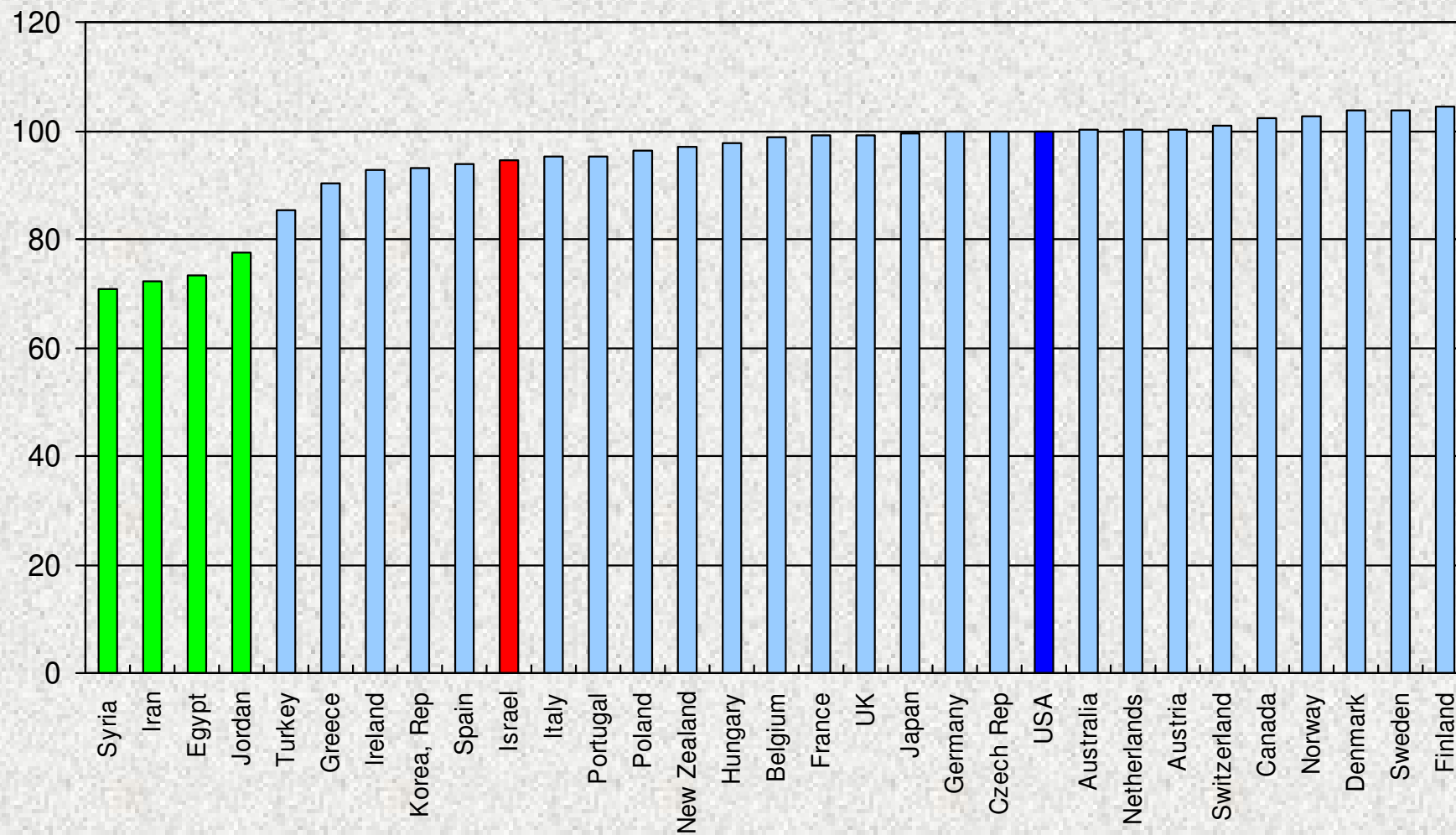
2000

1	USA	106.9
2	Japan	76.7
3	Germany	70.2
4	France	66.1
5	UK	65.8
6	Italy	64.7
7	Norway	64.7
8	Switzerland	64.5
9	Canada	64.1
10	Netherlands	63.7
11	Denmark	62.4
12	Austria	61.5
13	Belgium	61.2
14	Australia	60.9
15	Finland	59.5
16	Ireland	59.2
17	Sweden	58.8
18	Korea, Rep	57.9
19	New Zealand	57.2
20	Spain	56.6
21	Israel	56.2
22	Portugal	52.2
23	Greece	50.7
24	Hungary	49.5
25	Egypt	46.6
26	Poland	40.7
27	Czech Rep	39.9
28	Turkey	39.4
29	Iran	37.2
30	Jordan	34.0
31	Syria	31.0

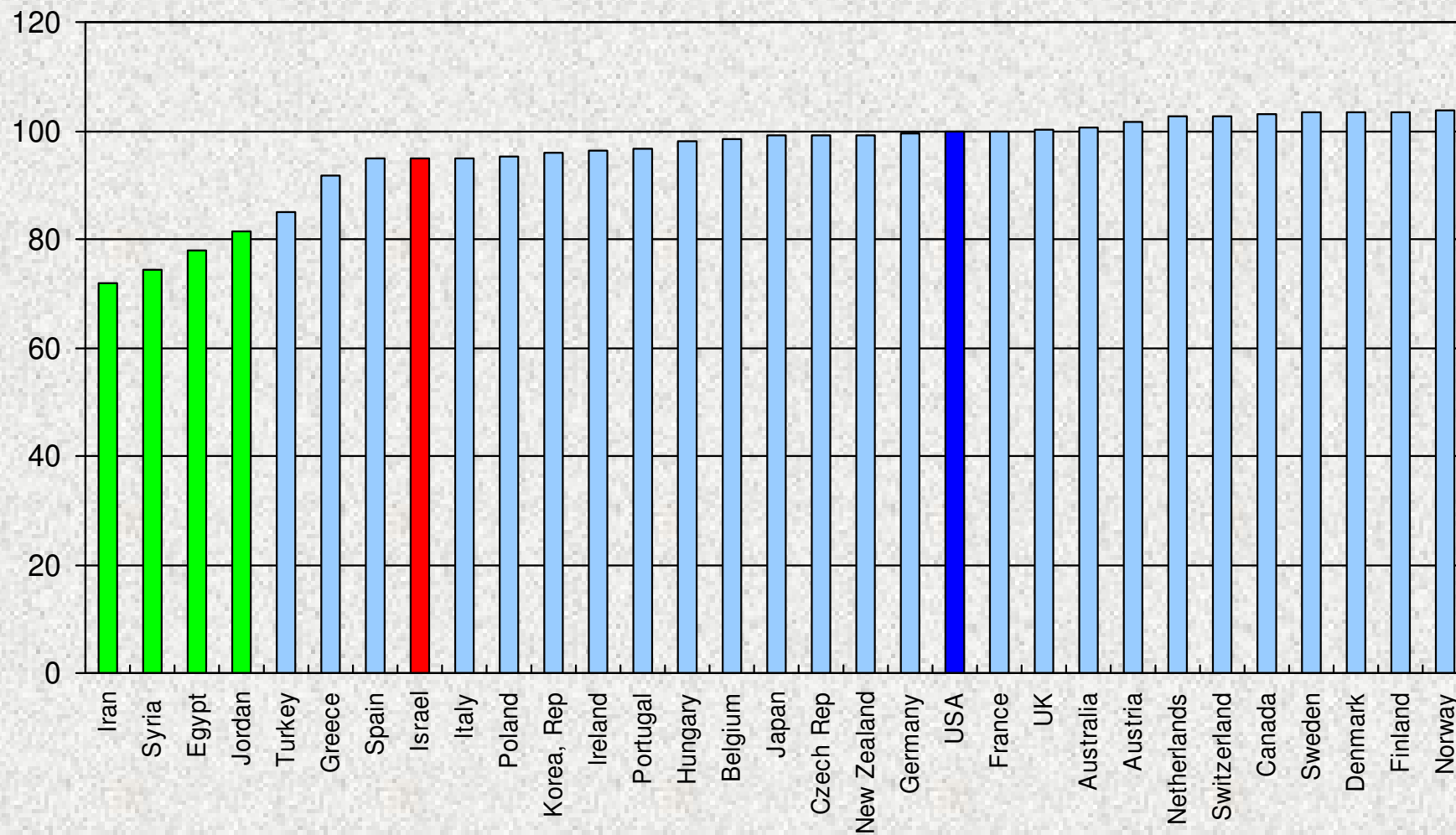
2004

1	USA	108.1
2	Japan	76.8
3	Germany	70.5
4	UK	66.6
5	France	66.4
6	Italy	65.9
7	Switzerland	65.4
8	Canada	65.4
9	Norway	65.2
10	Netherlands	64.3
11	Denmark	63.7
12	Australia	62.5
13	Belgium	62.3
14	Austria	62.3
15	Ireland	60.9
16	Finland	60.7
17	Korea, Rep	59.7
18	Sweden	59.5
19	New Zealand	59.4
20	Spain	58.2
21	Israel	55.4
22	Portugal	52.2
23	Greece	52.2
24	Hungary	51.1
25	Egypt	47.6
26	Poland	41.7
27	Turkey	41.5
28	Czech Rep	41.0
29	Iran	38.8
30	Jordan	34.8
31	Syria	31.0

בסיס חברתי | 1990

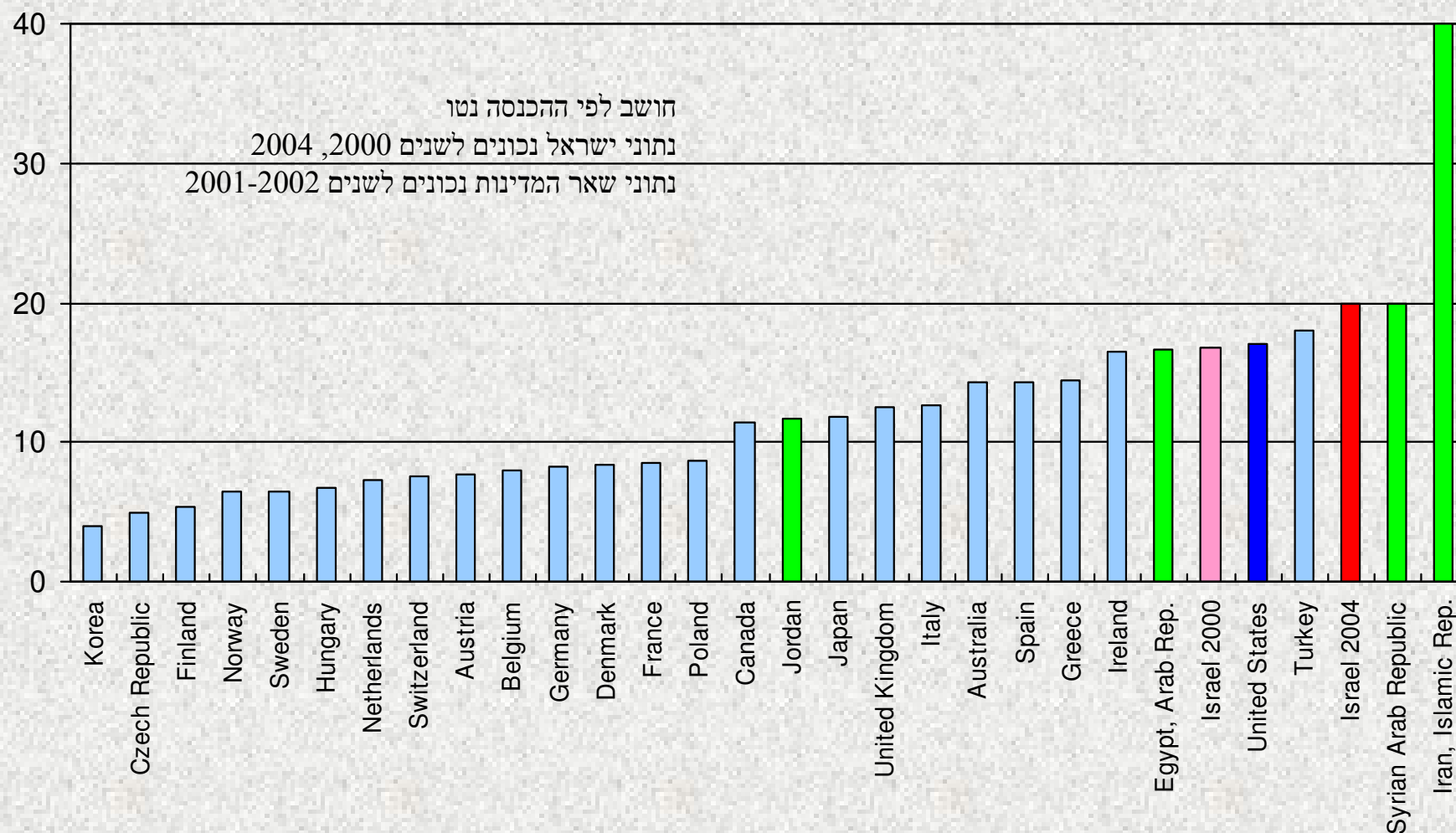

בסיס חברתי | 2004

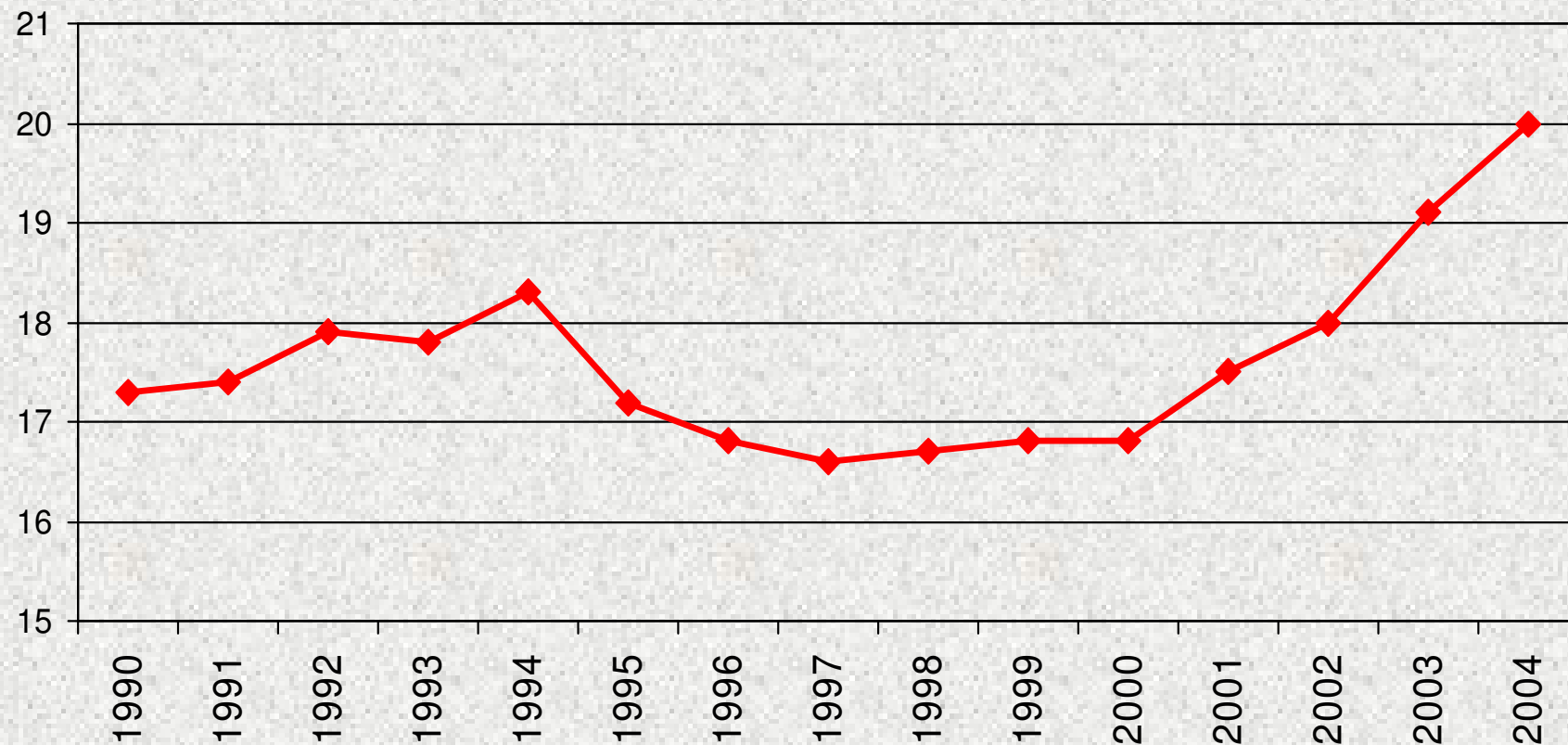
תחולת העוני

(שיעור בעלי ההכנסות מתחת ל-50 אחוז מההכנסה החציונית, 1990-2004)

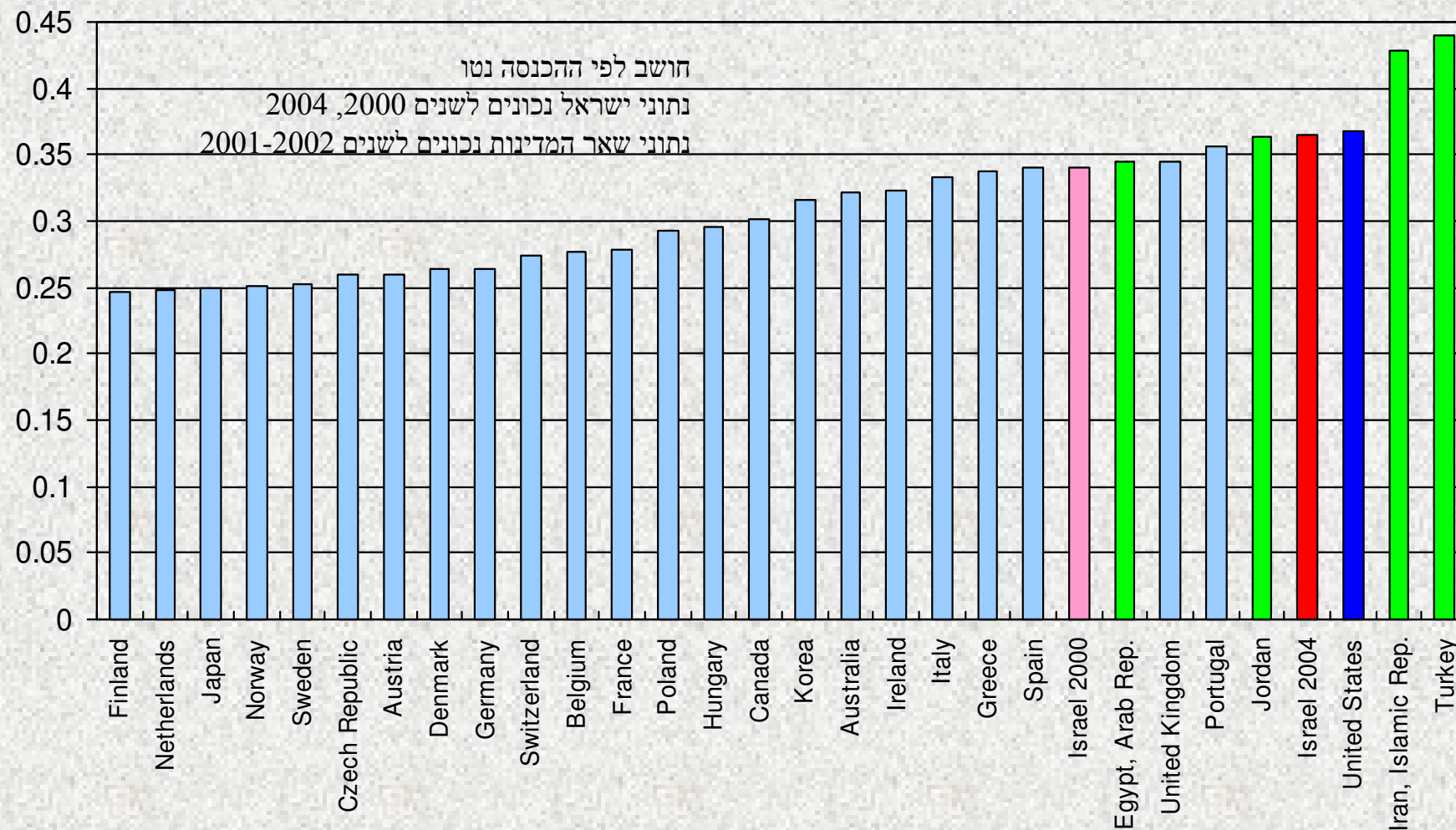
תחולת העוני בישראל

(שיעור בעלי ההכנסות מתחת ל-50 אחוז מההכנסה החציונית, 1990-2004)

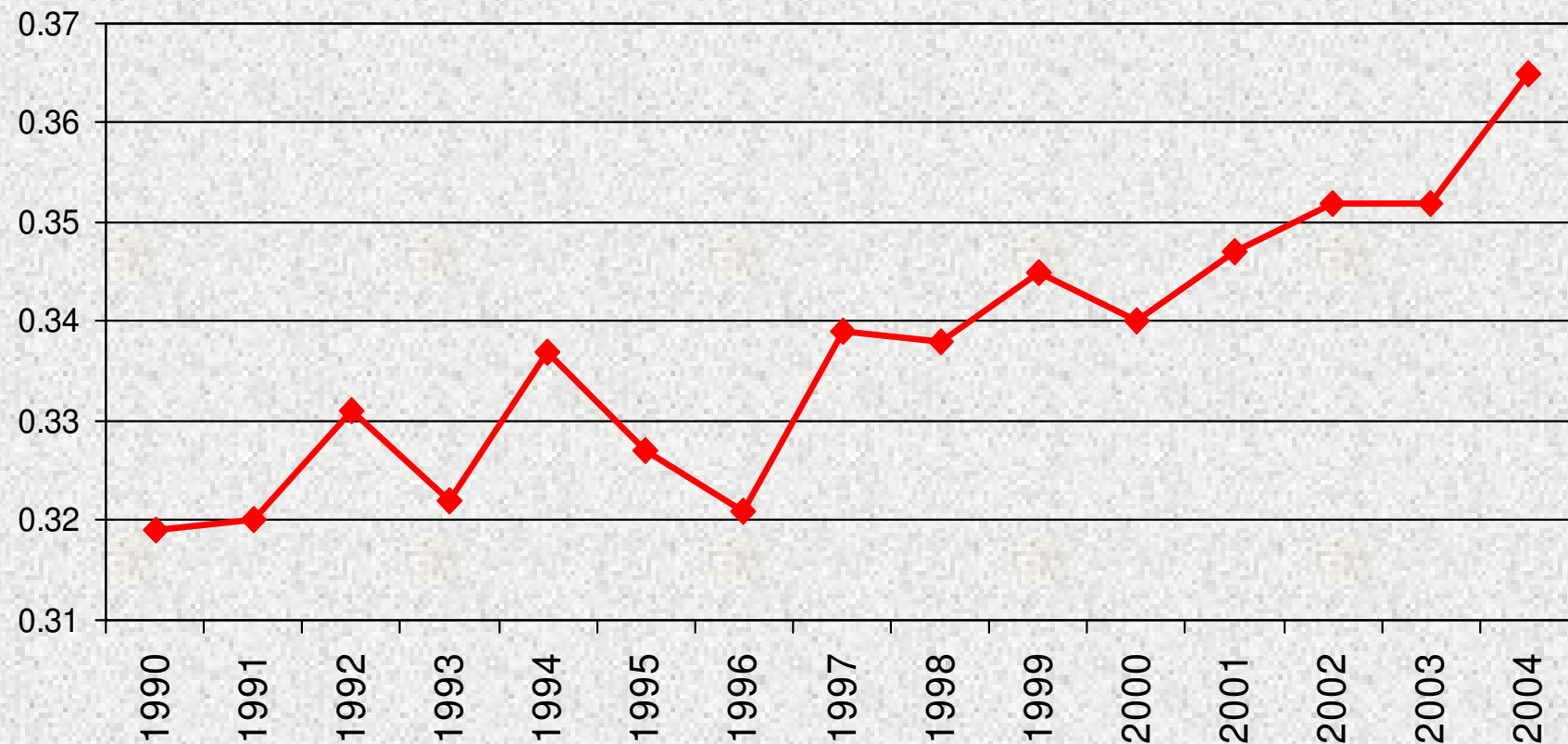
אי השוויון בהתחלקות הכנסות

(מדד ג'יני, הנתון האחרון הידוע)

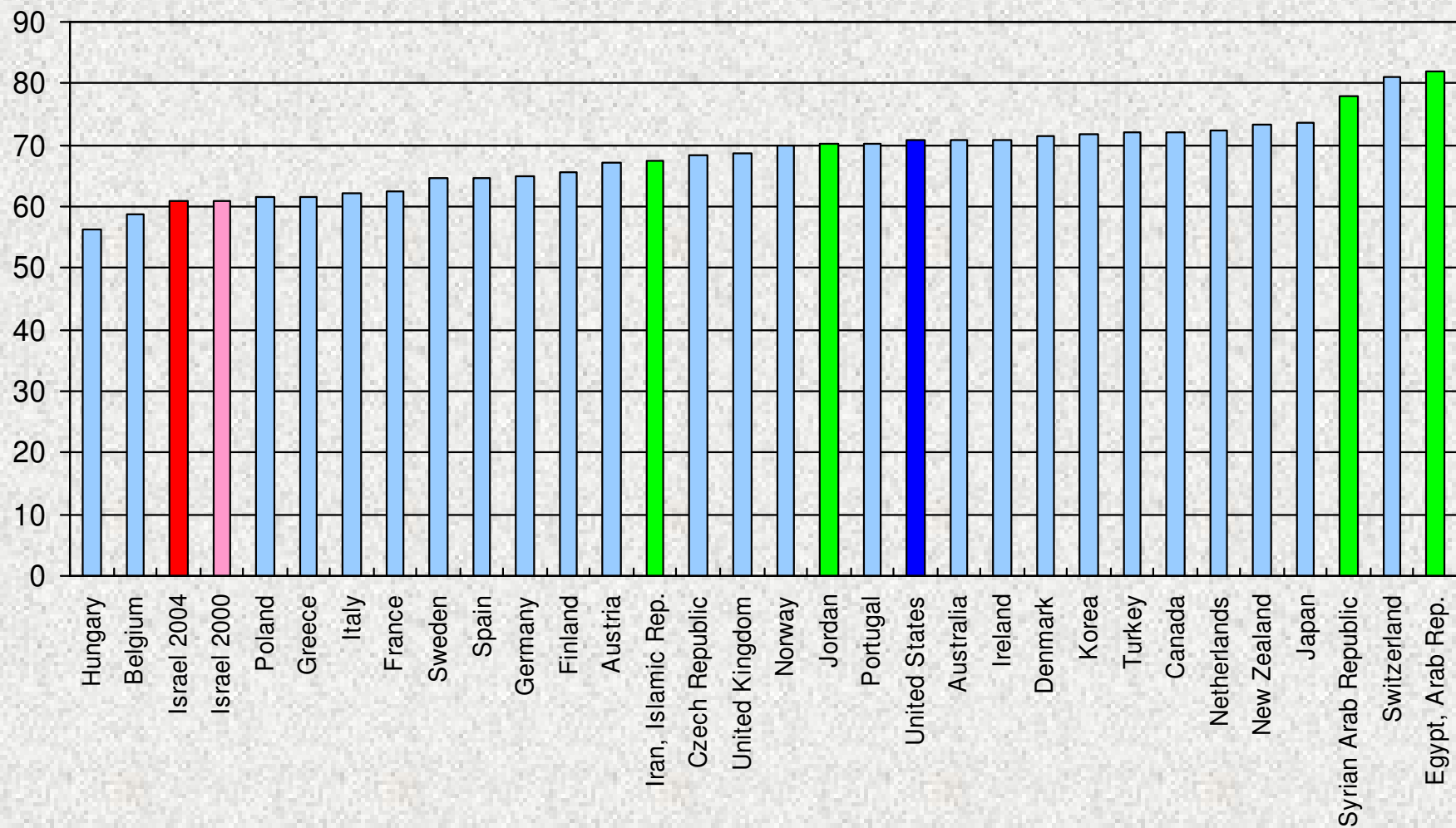
אי השוויון בהתחלקות הכנסות בישראל

(מדד ג'יני, 1990-2004)

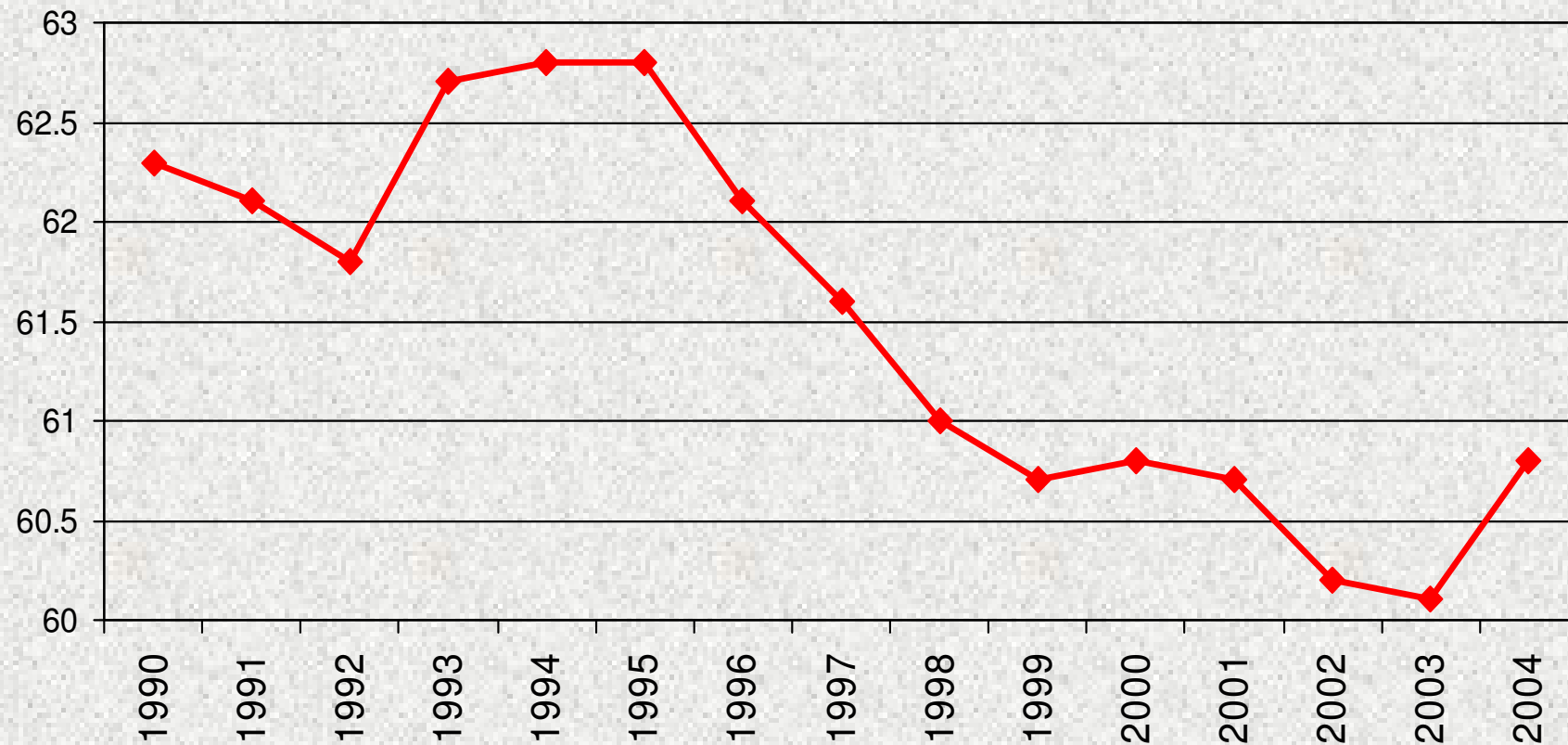
שיעור ההשתתפות בכוח העבודה

(גברים, לשנת 2004)

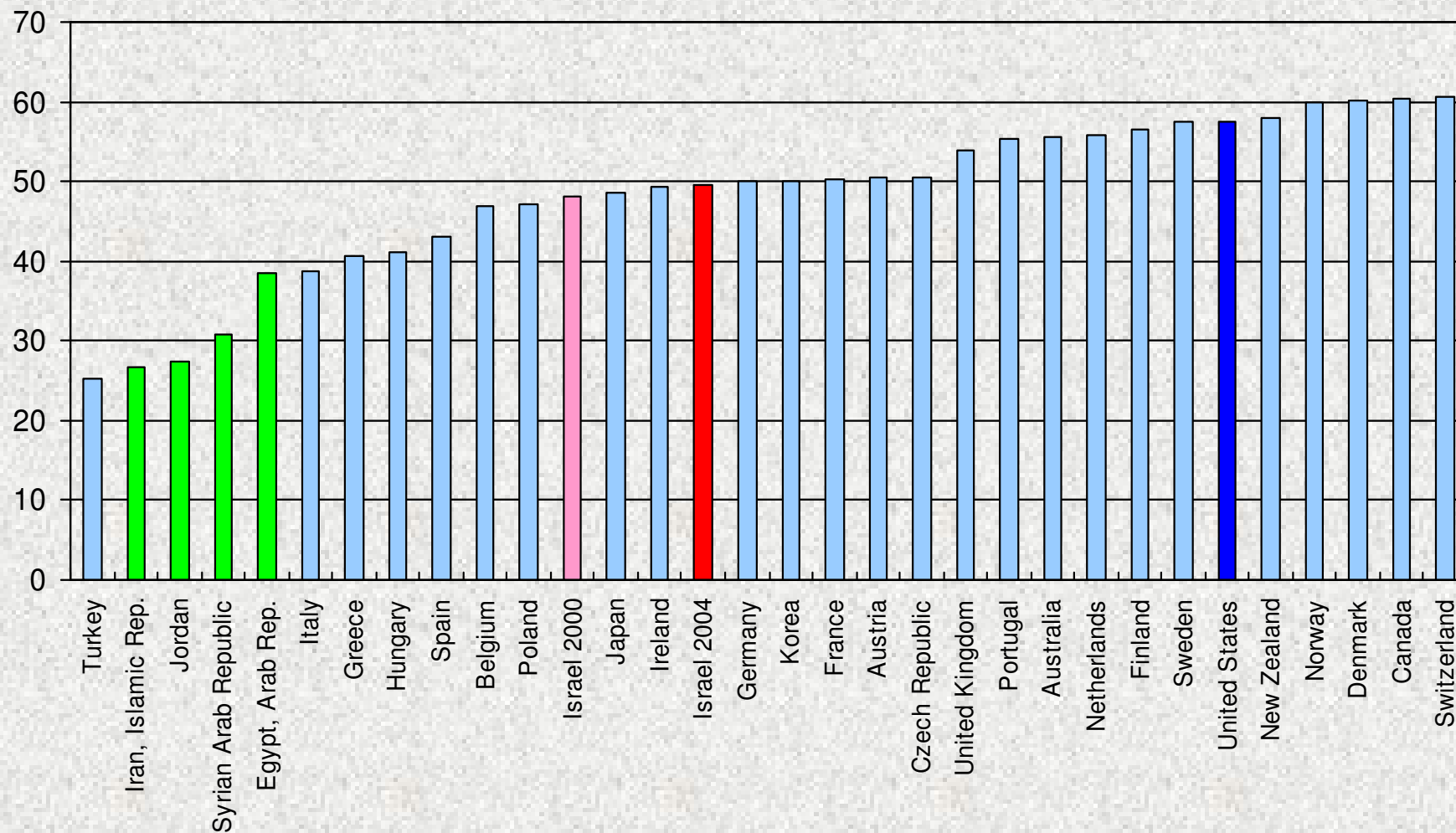
שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל

(גברים, 1990-2004)

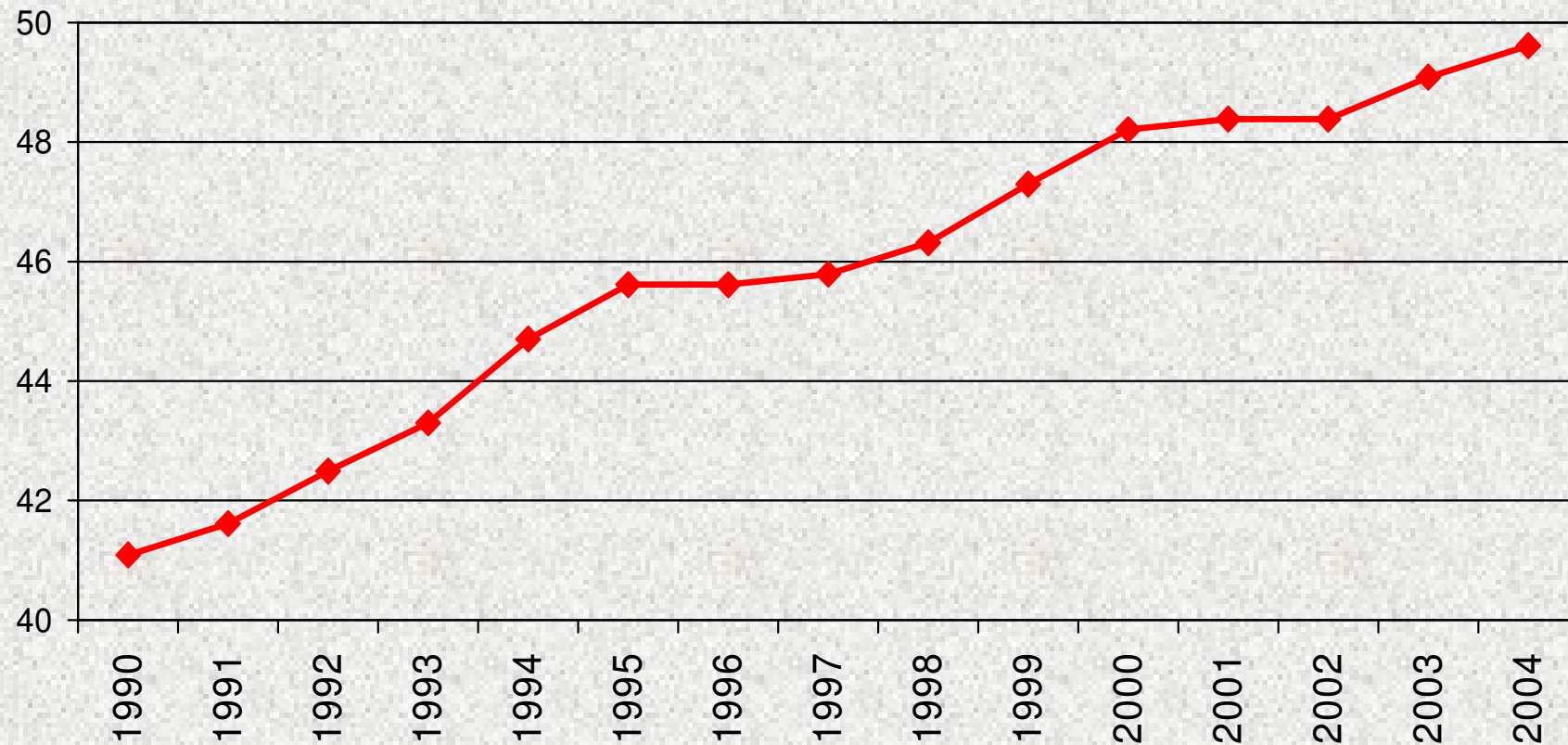
שיעור ההשתתפות בכוח העבודה

(נשים, לשנת 2004)

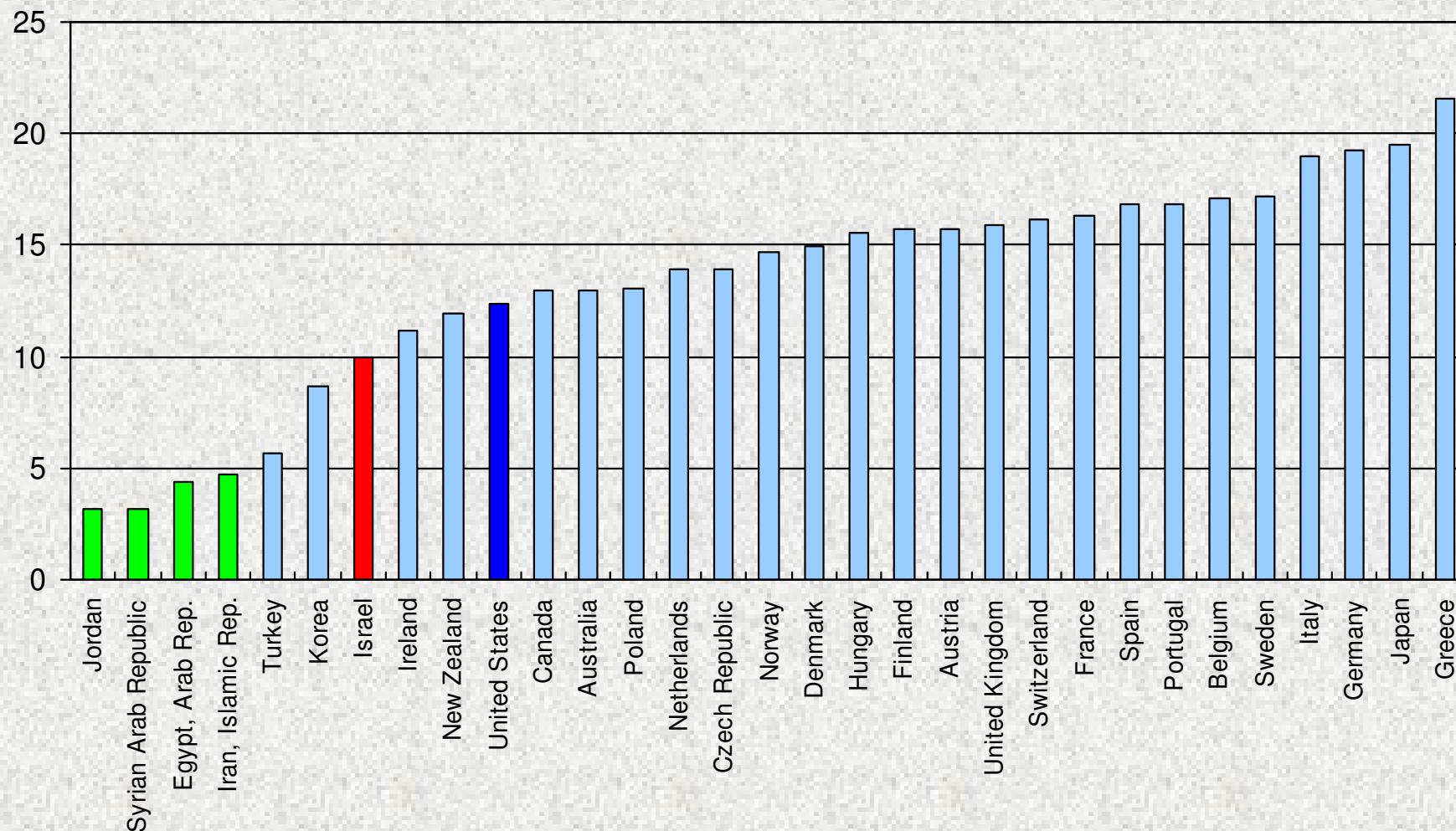
שיעור ההשתתפות בכוח העבודה בישראל

(נשים, 1990-2004)

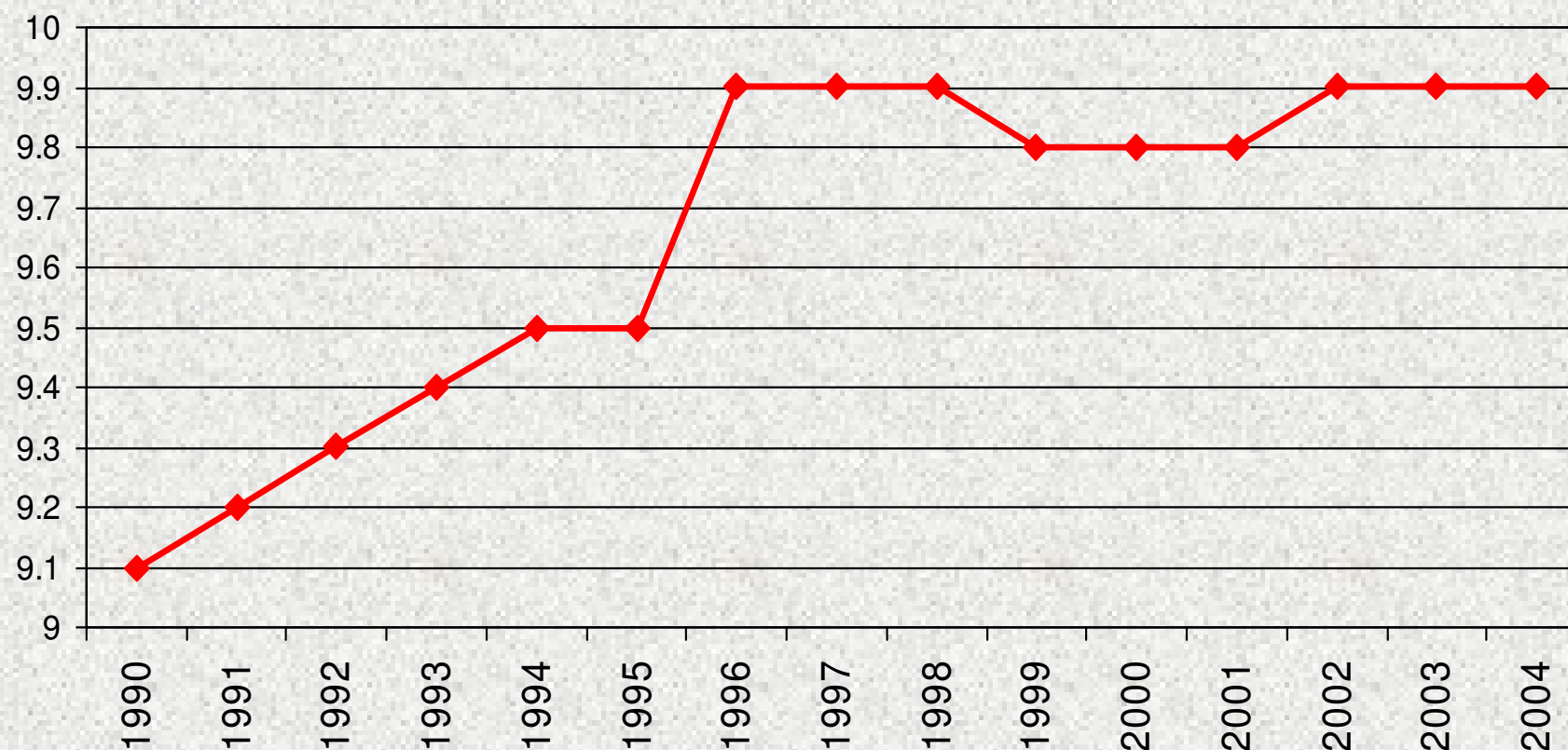
אוכלוסיה מעל גיל 65

(אחוז מתוך כלל האוכלוסיה, 2004)

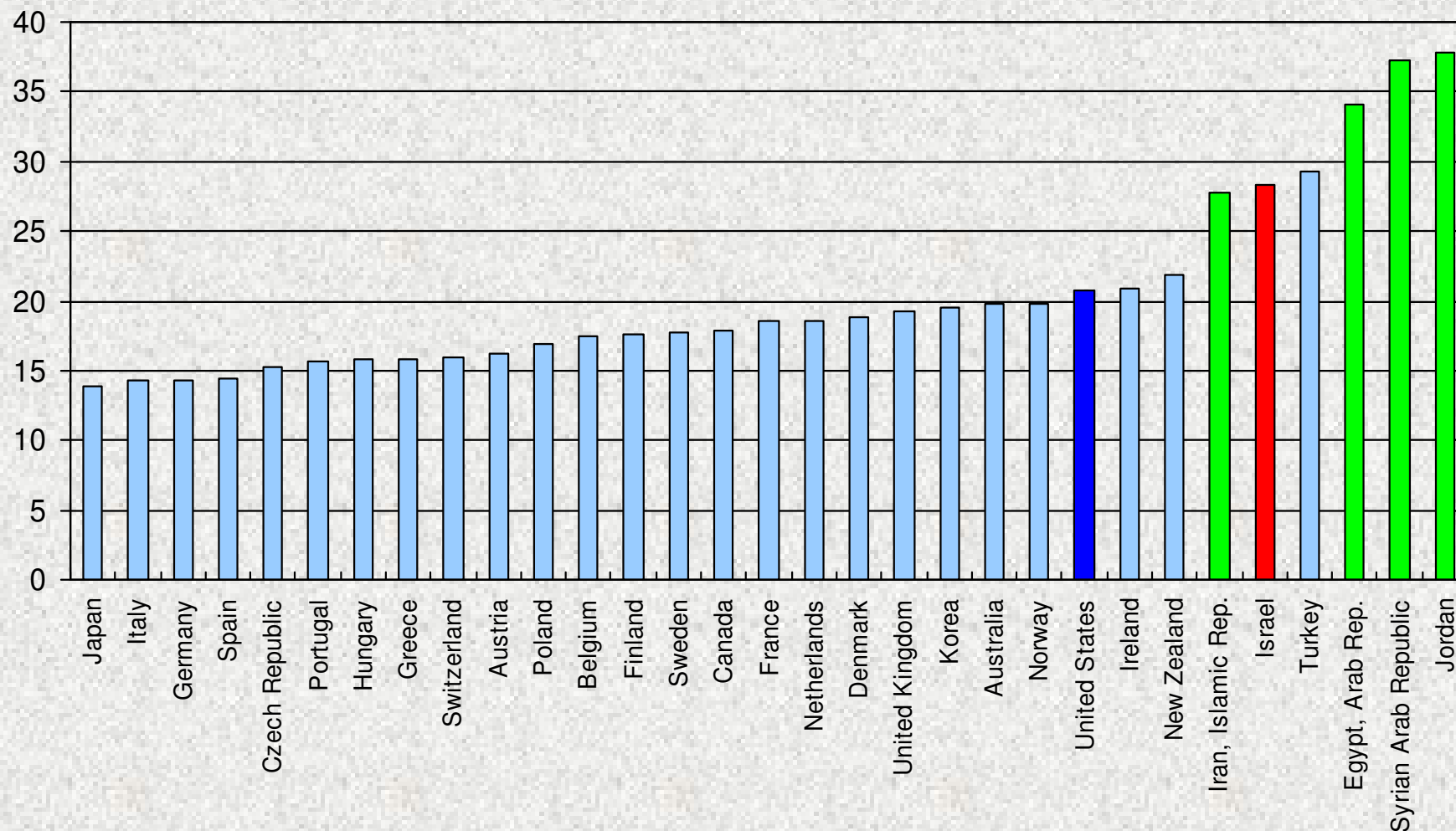
אוכלוסיה מעל גיל 65 בישראל

(אחוז מתוך כלל האוכלוסיה 1990-2004)

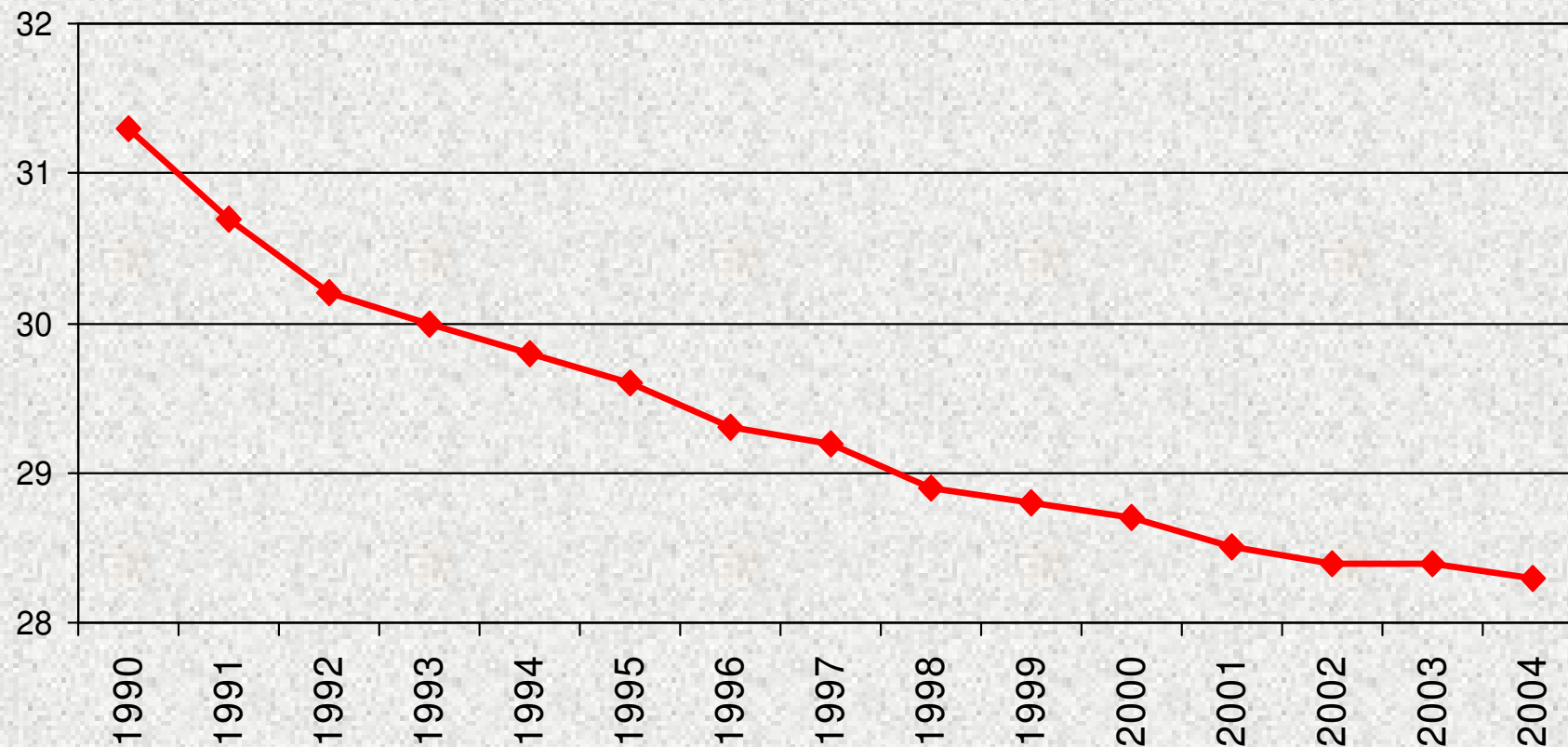
אוכלוסיה מתחת לגיל 15

(אחוז מתוך כלל האוכלוסיה, 2004)

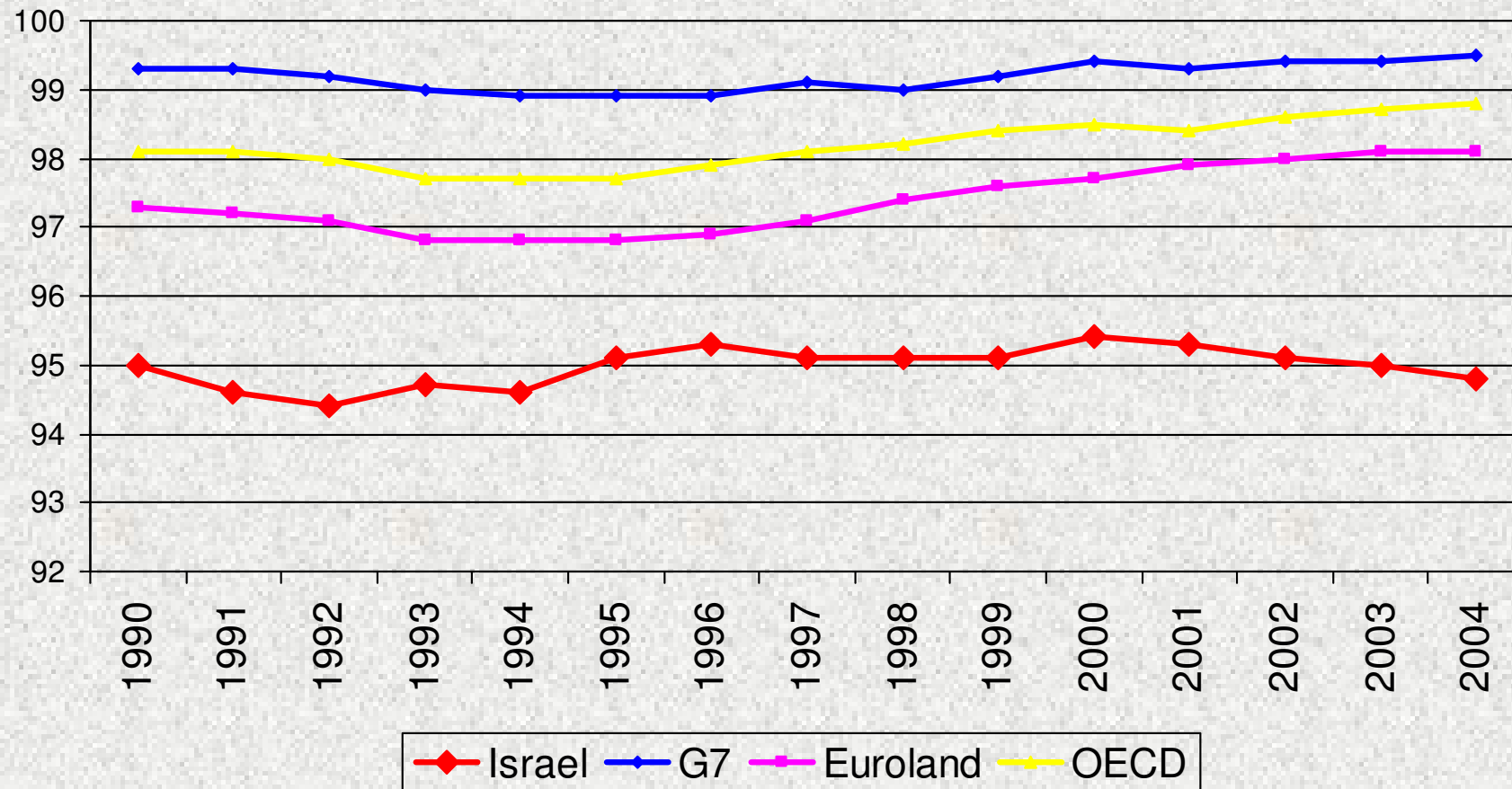
אוכלוסיה מתחת לגיל 15 בישראל

(אחוז מתוך כלל האוכלוסיה, 1990-2004)

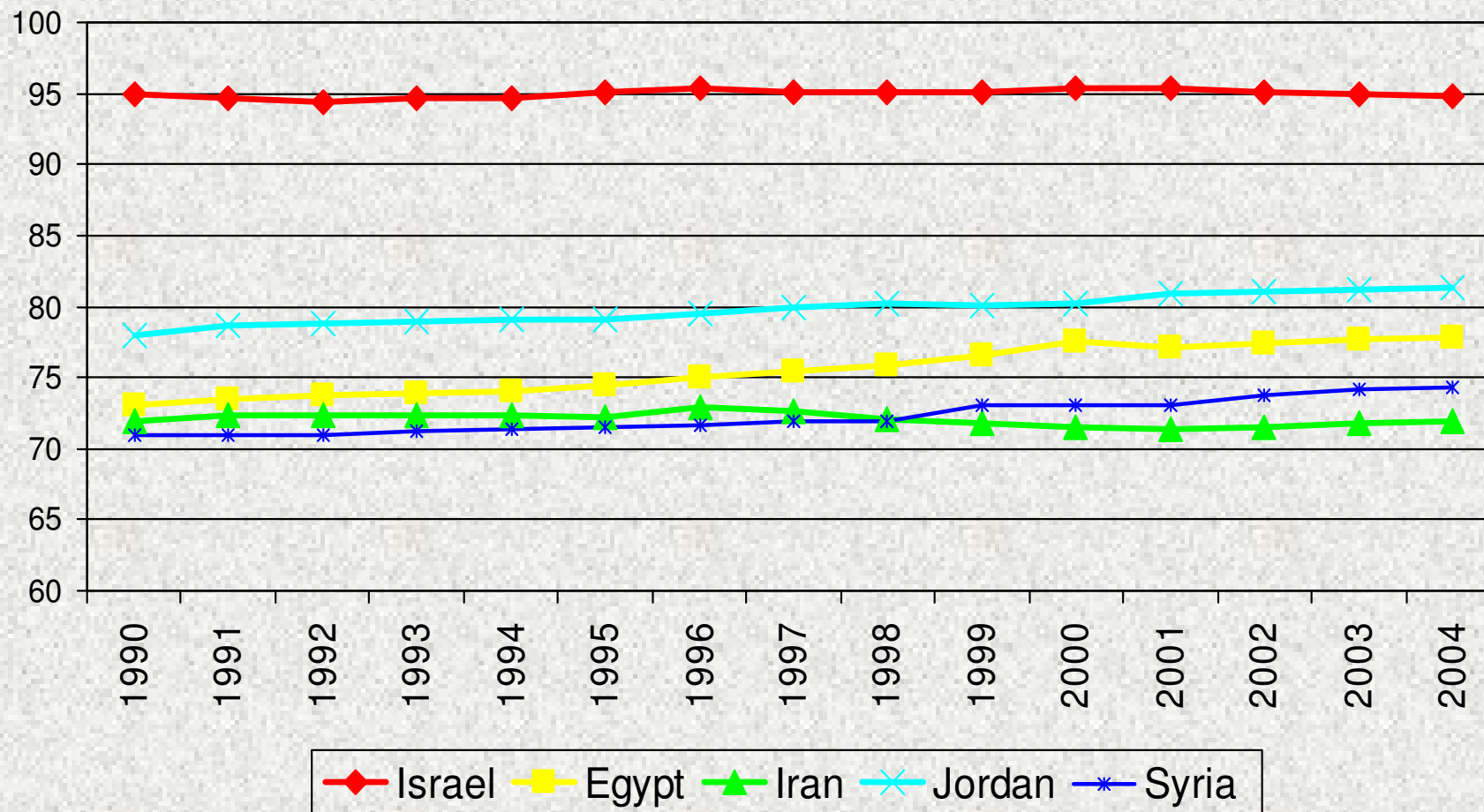
התפתחות הממד החברתי

ישראל והמדינות המפותחות

התפתחות הממד החברתי

ישראל ומדינות האזור

התפתחות הממד החברתי 1990-2004

1990

1	Finland	104.5
2	Sweden	103.8
3	Denmark	103.6
4	Norway	102.6
5	Canada	102.4
6	Switzerland	100.9
7	Austria	100.3
8	Netherlands	100.2
9	Australia	100.1
10	USA	100.0
11	Czech Rep	99.8
12	Germany	99.7
13	Japan	99.5
14	UK	99.3
15	France	99.0
16	Belgium	98.7
17	Hungary	97.6
18	New Zealand	97.0
19	Poland	96.1
20	Portugal	95.3
21	Italy	95.2
22	Israel	94.6
23	Spain	93.9
24	Korea, Rep	93.3
25	Ireland	92.7
26	Greece	90.4
27	Turkey	85.3
28	Jordan	77.6
29	Egypt	73.3
30	Iran	72.3
31	Syria	70.7

ינואר 2006

1996

1	Finland	103.4
2	Sweden	103.1
3	Norway	103.1
4	Denmark	102.9
5	Canada	102.1
6	Switzerland	101.6
7	Netherlands	101.2
8	Austria	100.3
9	Australia	100.1
10	USA	99.8
11	Japan	99.6
12	France	99.3
13	UK	99.2
14	Germany	99.2
15	Czech Rep	98.9
16	New Zealand	98.1
17	Belgium	97.8
18	Hungary	95.6
19	Israel	95.3
20	Korea, Rep	94.7
21	Poland	94.6
22	Portugal	94.3
23	Ireland	94.2
24	Italy	93.3
25	Spain	92.6
26	Greece	90.8
27	Turkey	85.4
28	Jordan	79.5
29	Egypt	75.0
30	Iran	72.9
31	Syria	71.7

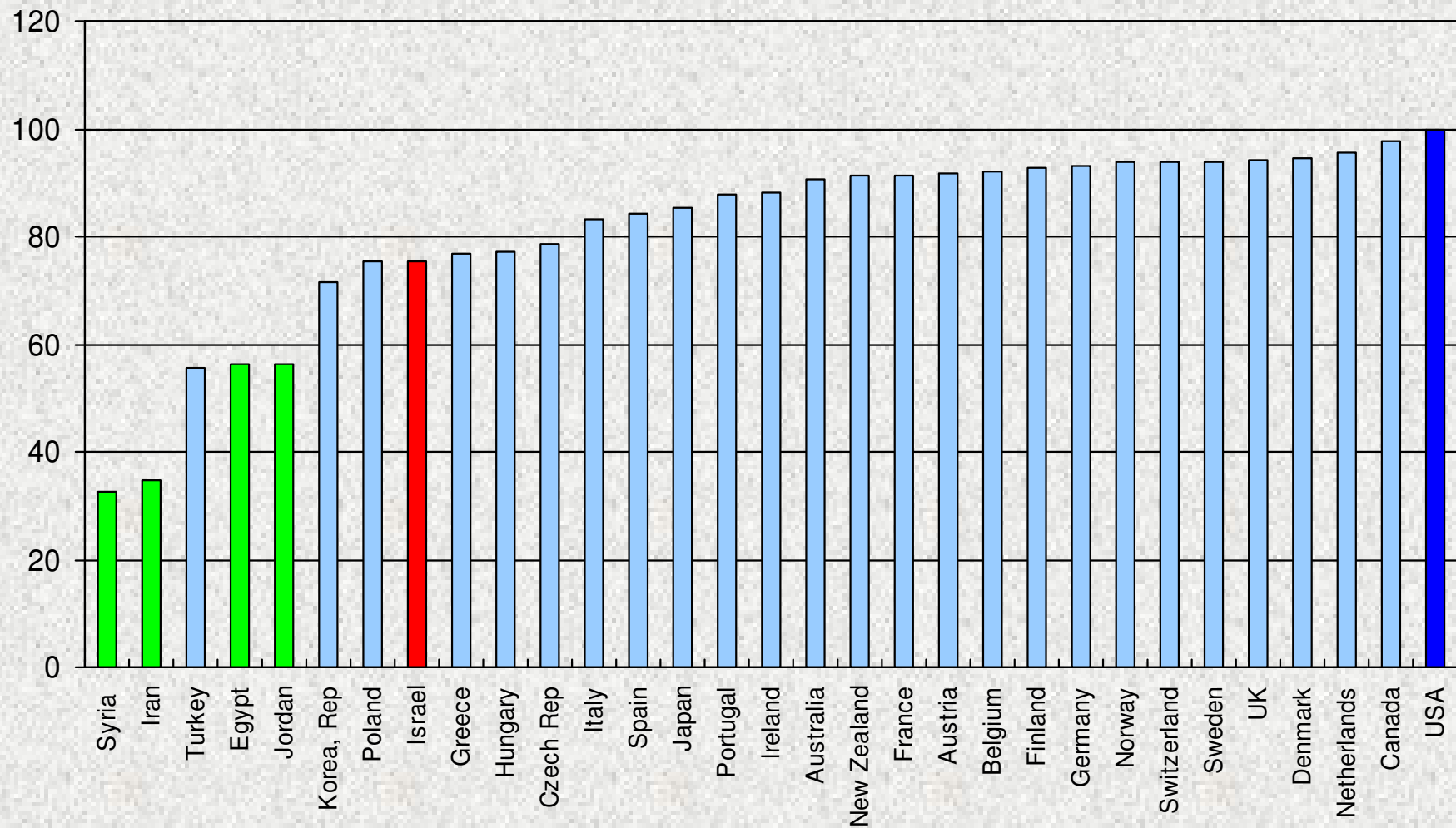
50

2004

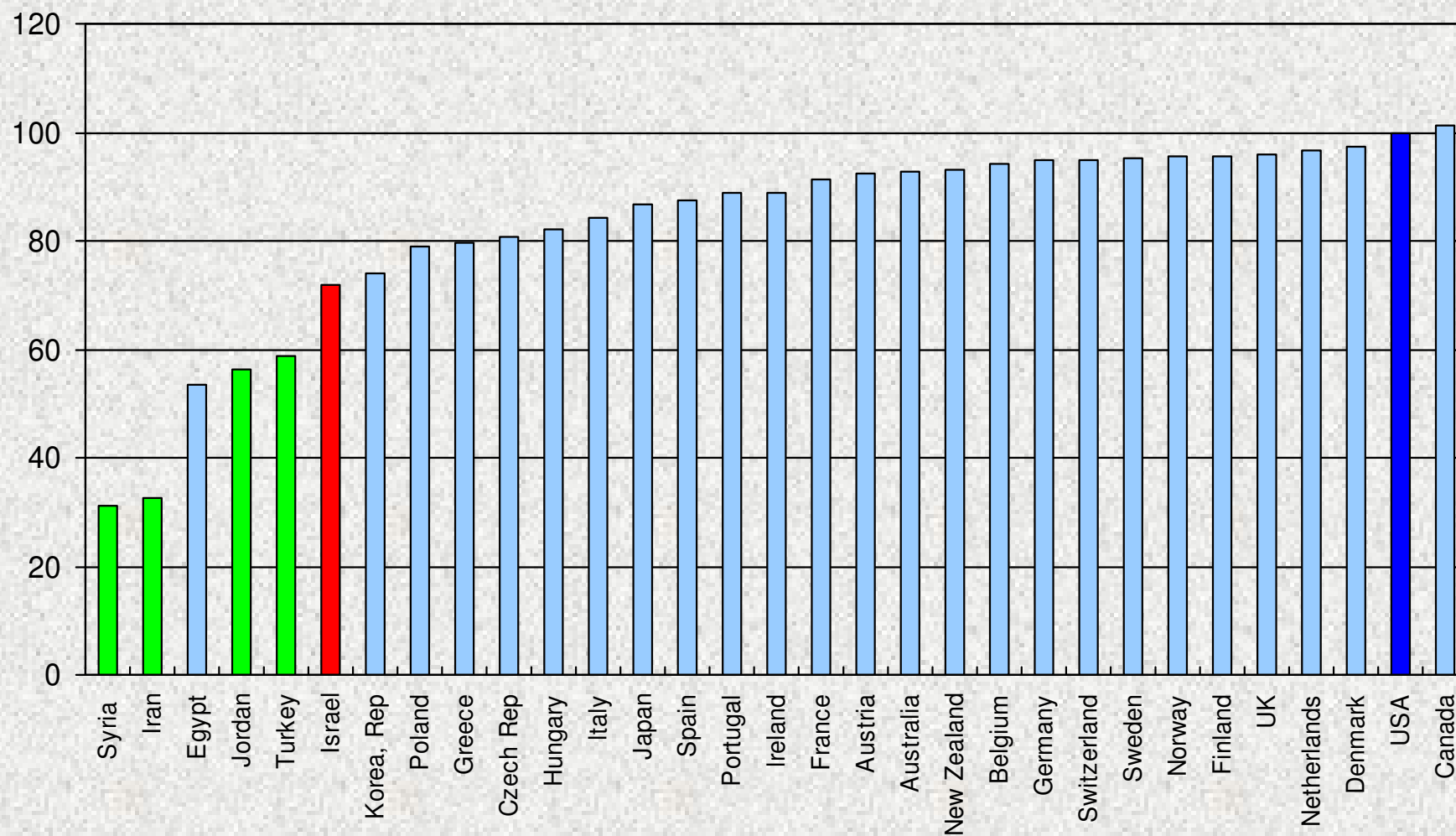
1	Norway	103.8
2	Finland	103.5
3	Denmark	103.5
4	Sweden	103.3
5	Canada	103.0
6	Switzerland	102.7
7	Netherlands	102.7
8	Austria	101.5
9	Australia	100.6
10	UK	100.2
11	France	100.0
12	USA	99.8
13	Germany	99.5
14	New Zealand	99.1
15	Czech Rep	99.1
16	Japan	99.0
17	Belgium	98.3
18	Hungary	97.9
19	Portugal	96.7
20	Ireland	96.2
21	Korea, Rep	95.9
22	Poland	95.3
23	Italy	94.9
24	Israel	94.8
25	Spain	94.7
26	Greece	91.6
27	Turkey	84.8
28	Jordan	81.3
29	Egypt	77.8
30	Syria	74.3
31	Iran	72.0

פרופ' רפי מלניק - המרכז הבינתחומי הרצליה

בסיס משטרי/פוליטי | 1996

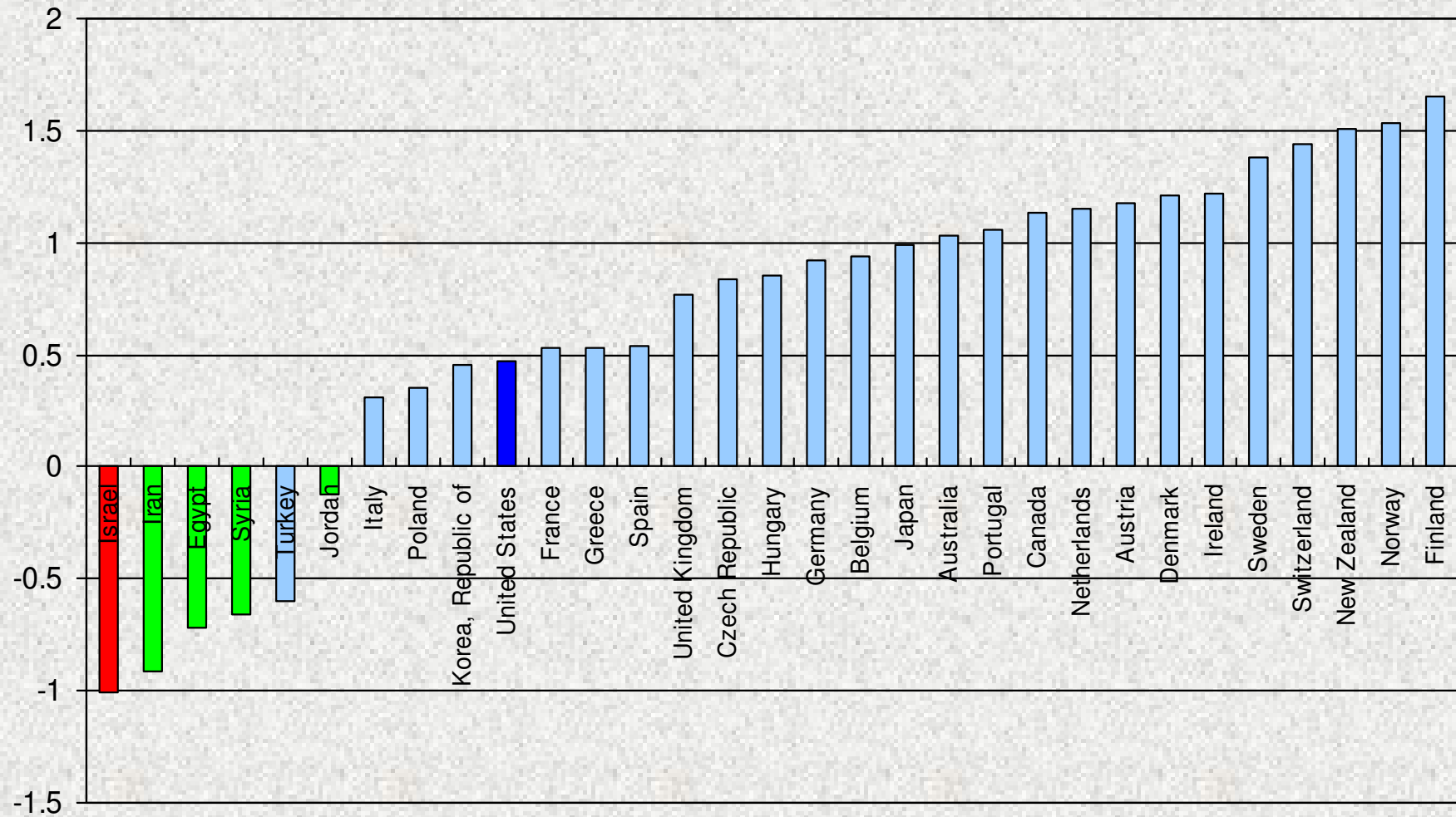
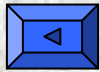

בסיס משטרי/פוליטי | 2004

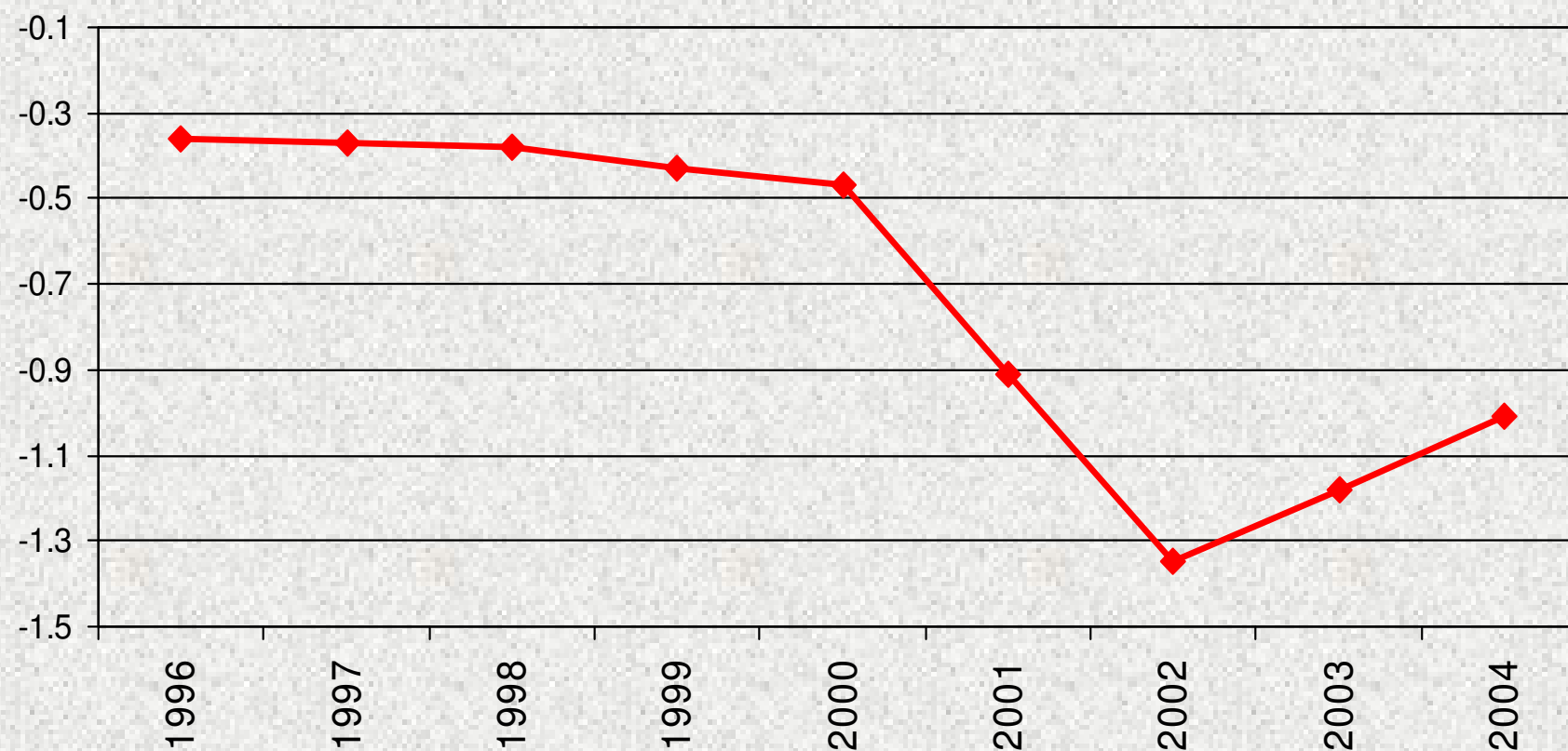
יציבות פוליטית

שנת 2004

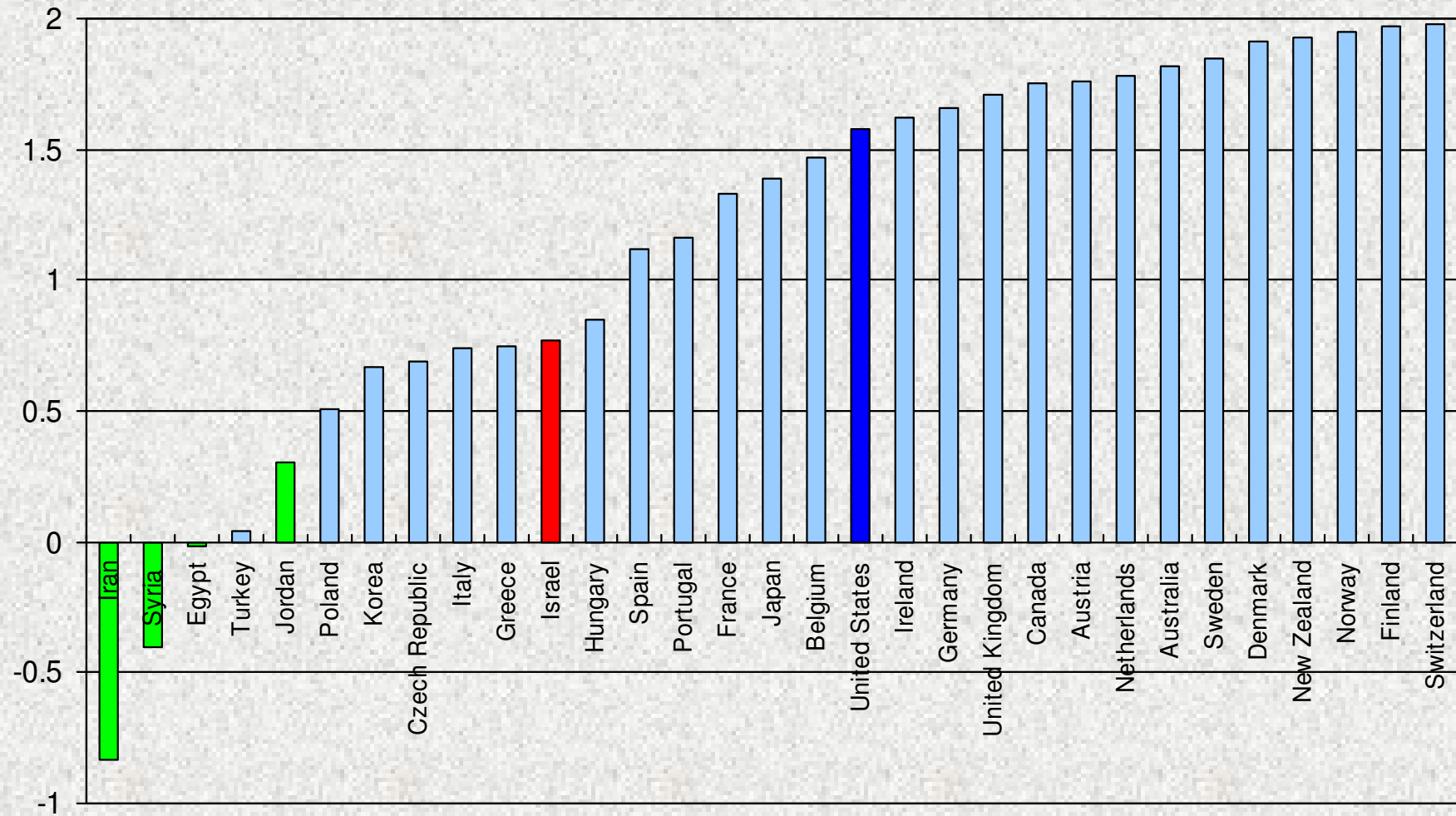
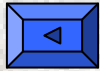
יציבות פוליטית בישראל

1996-2004

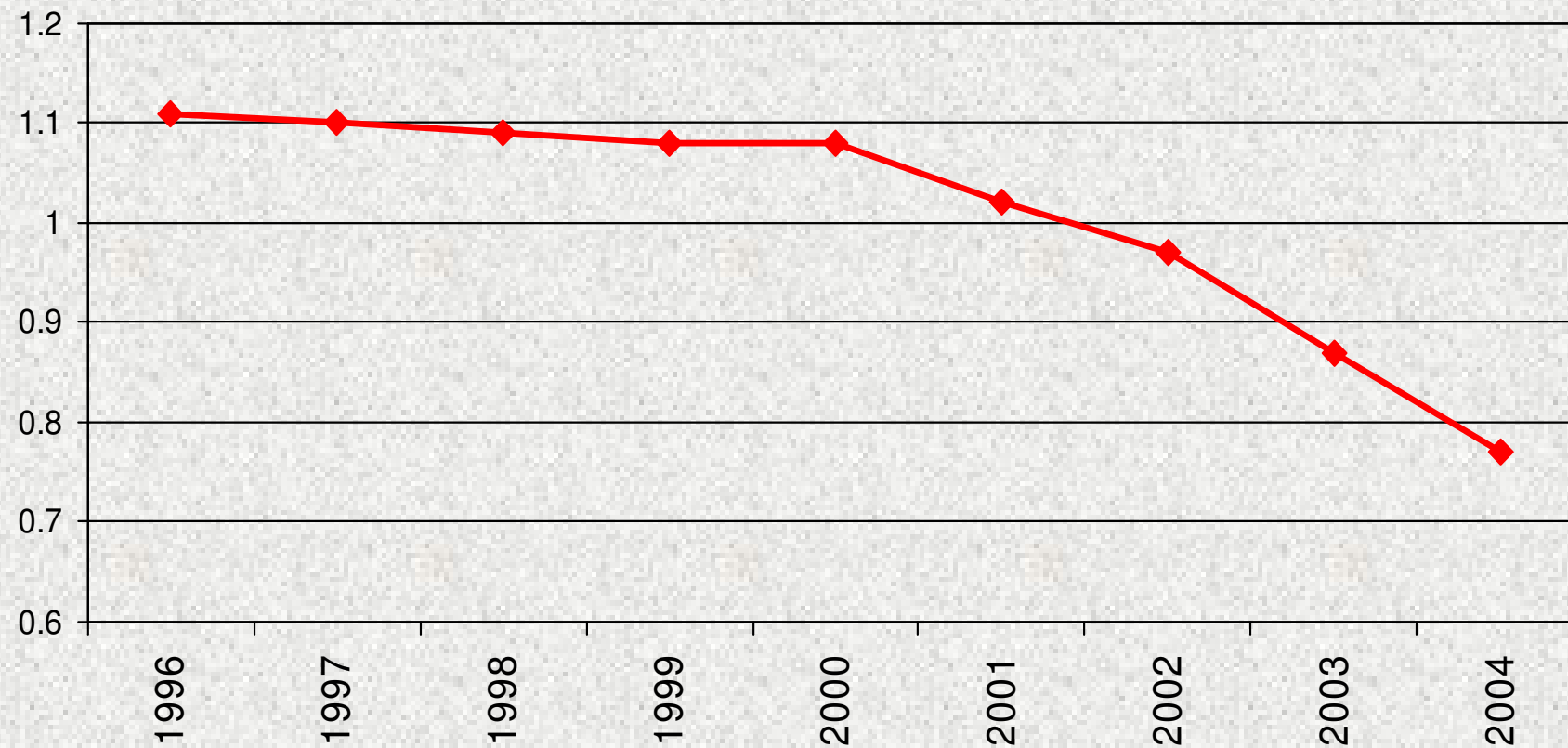
שמירת חוק

שנת 2004

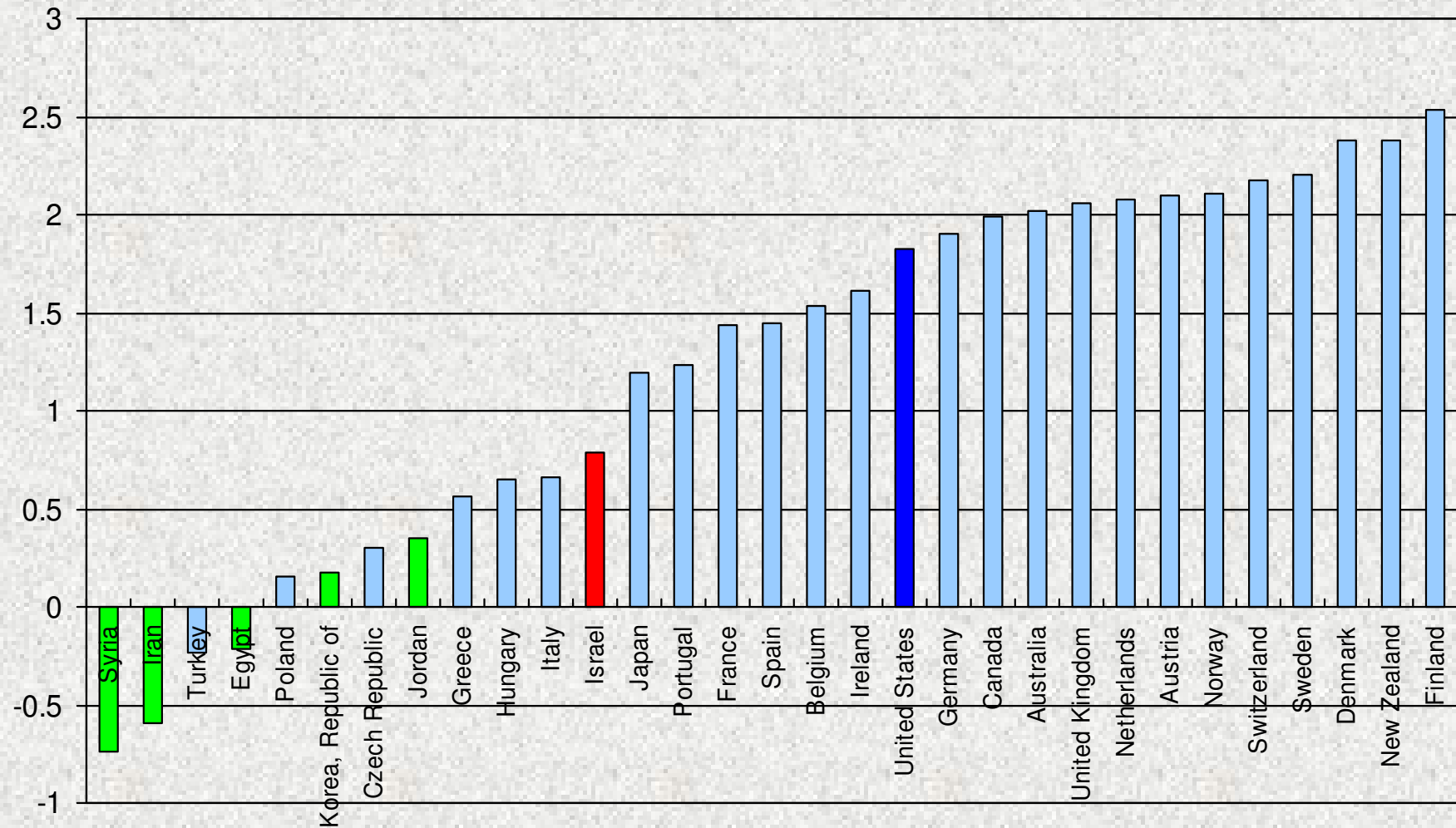
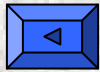
שמירת חוק בישראל

1996-2004

פיקוח על שחיתות

שנת 2004

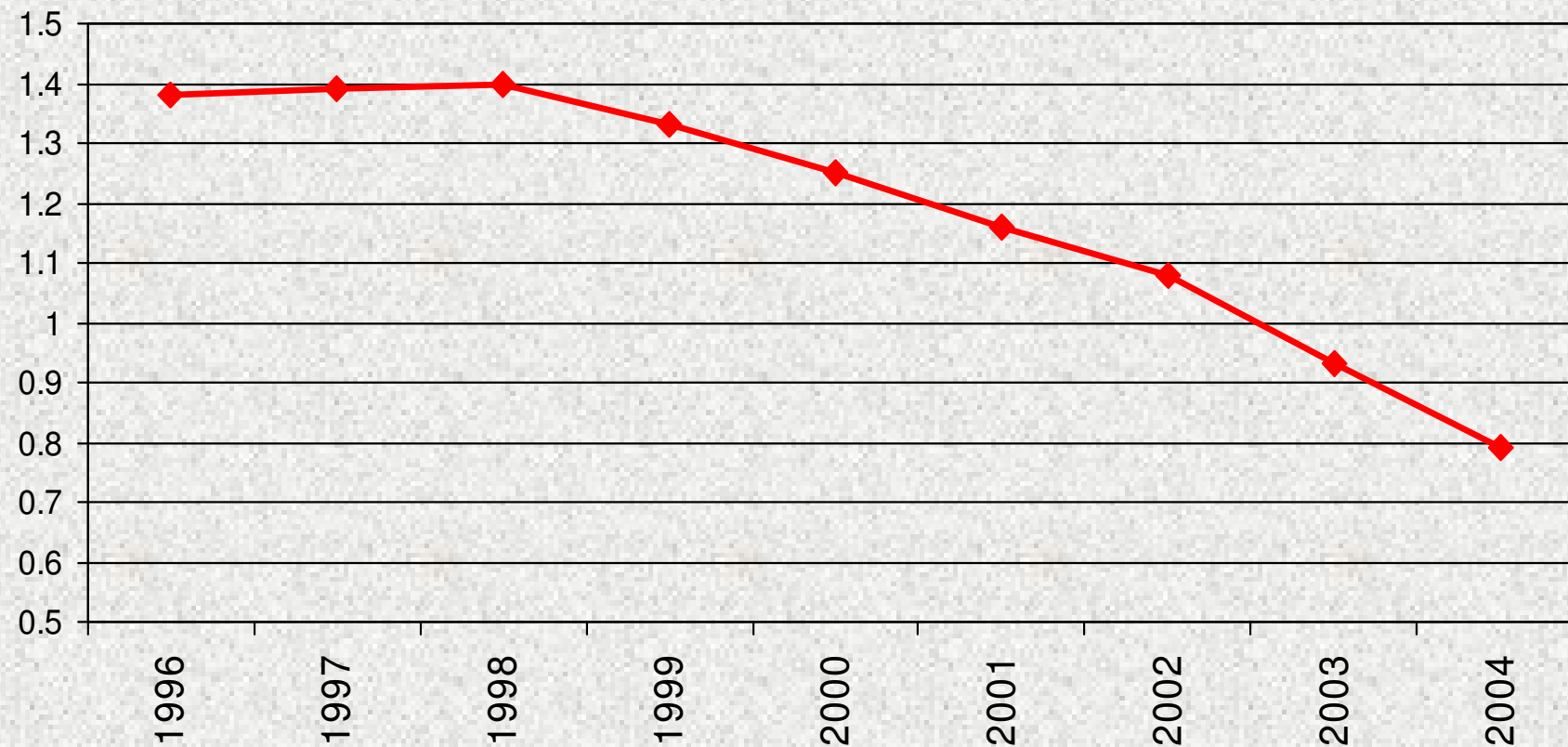
ינואר 2006

57

פרופ' רפי מלניק - המרכז הבינתחומי הרצליה

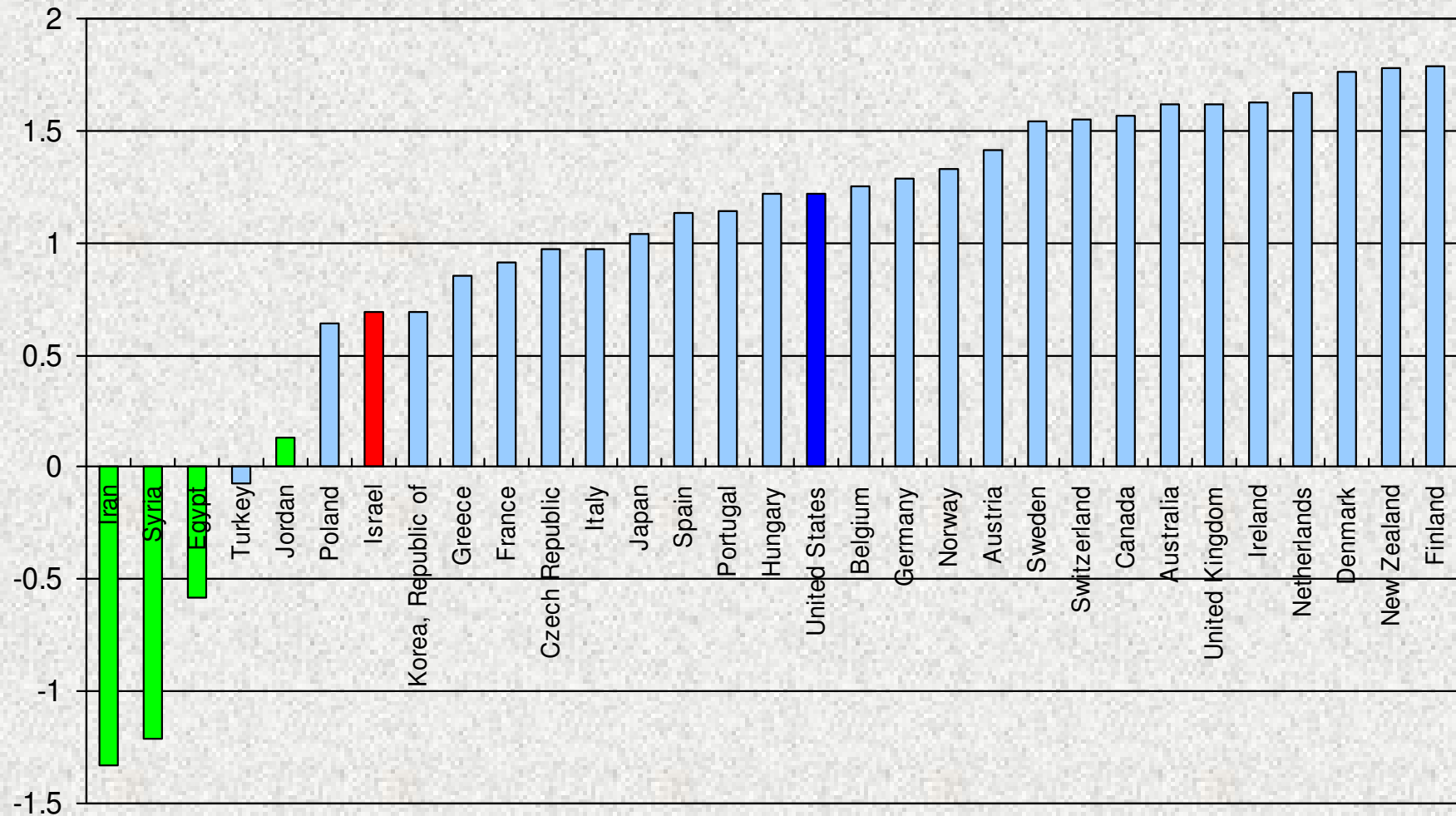
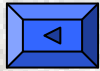
פיקוח על שחיתות בישראל

1996-2004

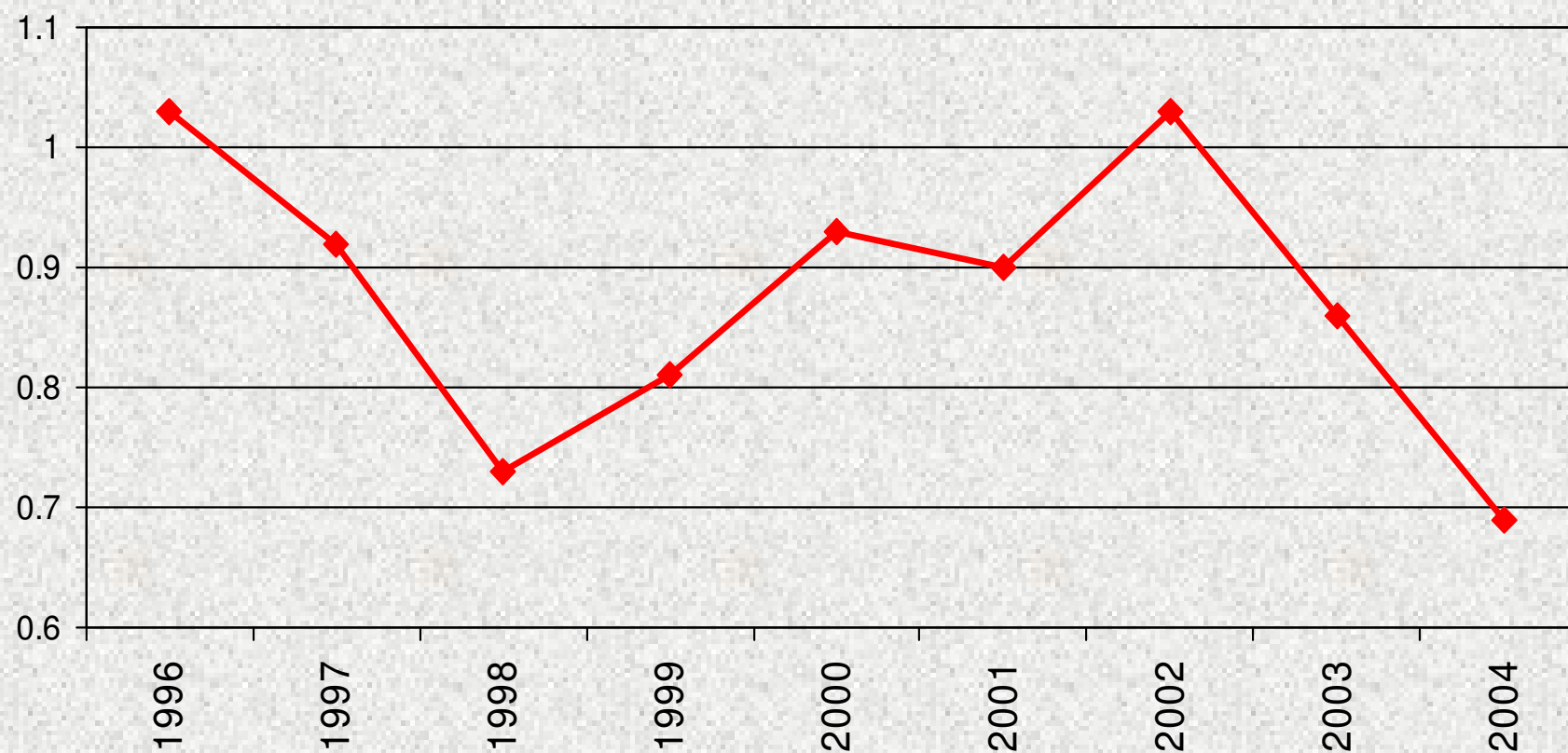
טיב הרגולציה

שנת 2004

טיב הרגולציה בישראל

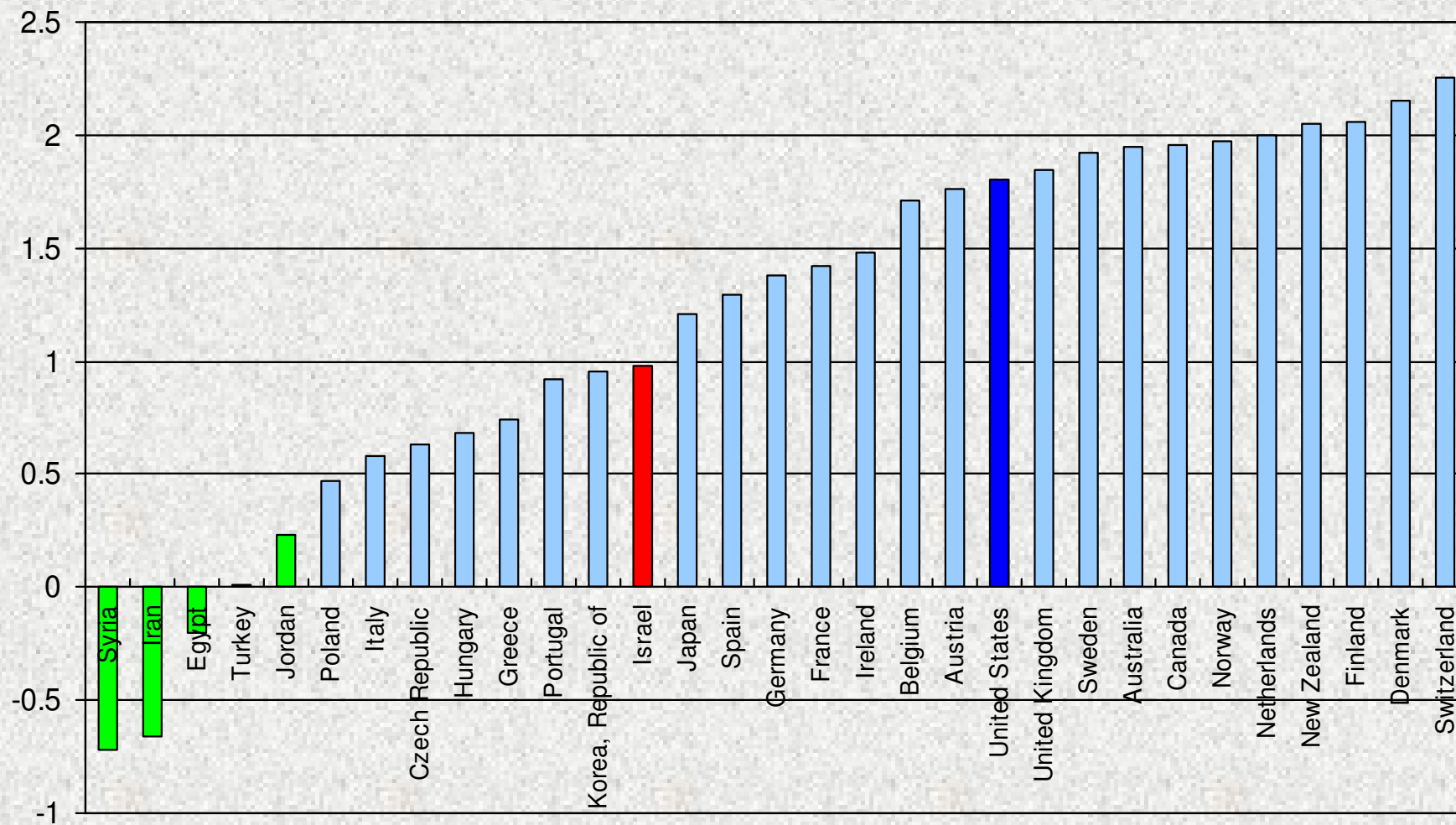
1996-2004

יעילות שלטונית

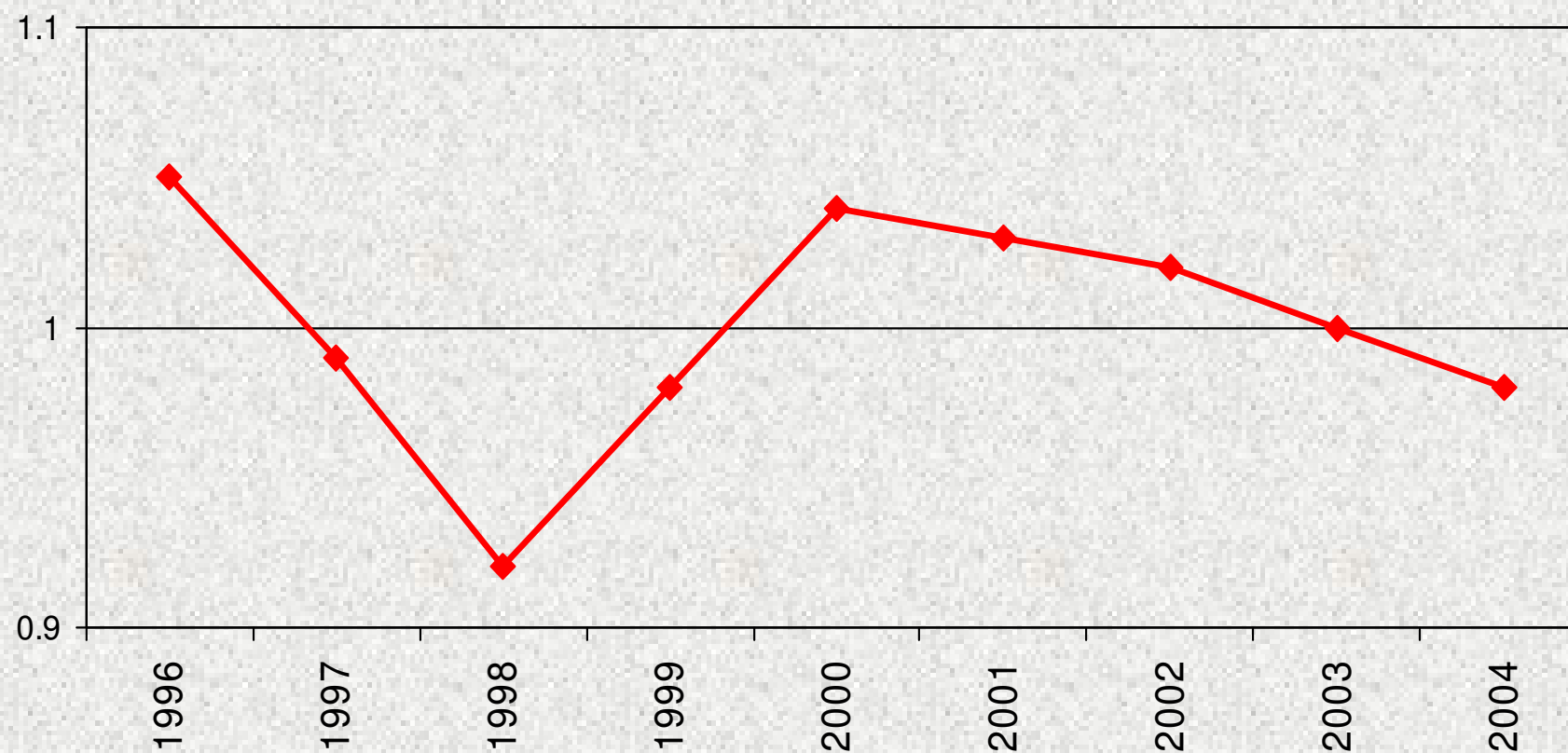

שנת 2004

יעילות שלטונית בישראל

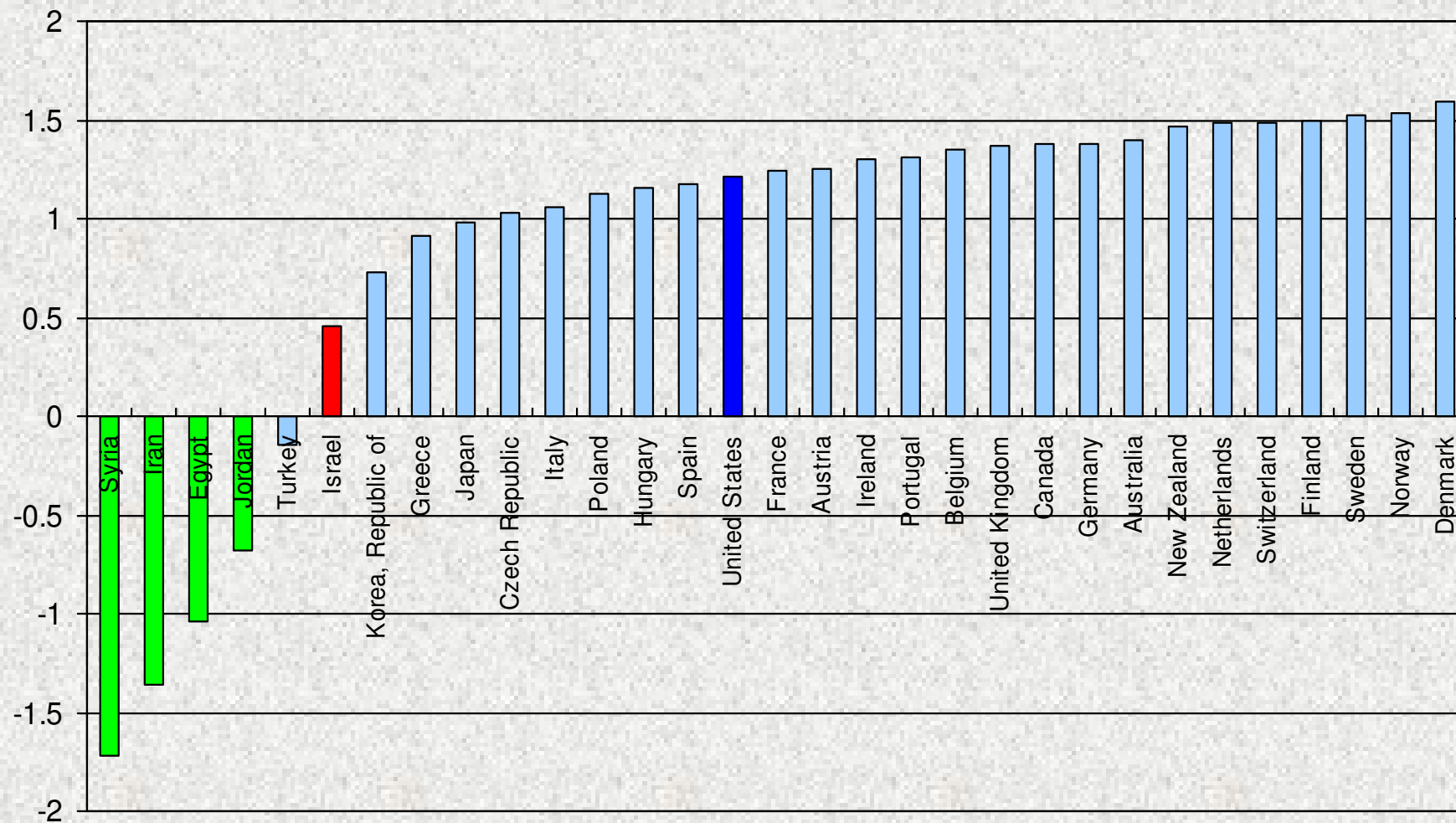
1996-2004

ייעוצגיות ואחריות

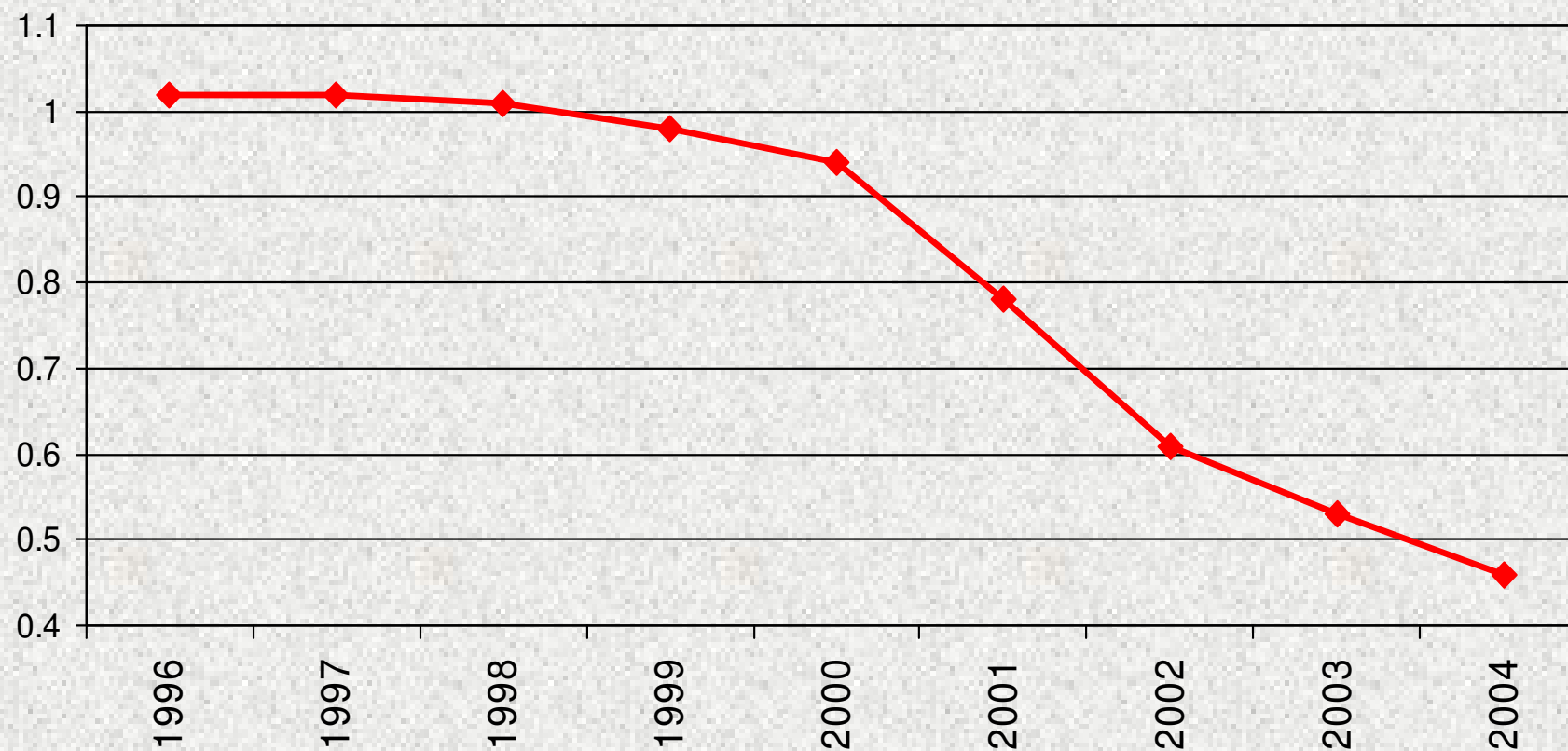

שנת 2004

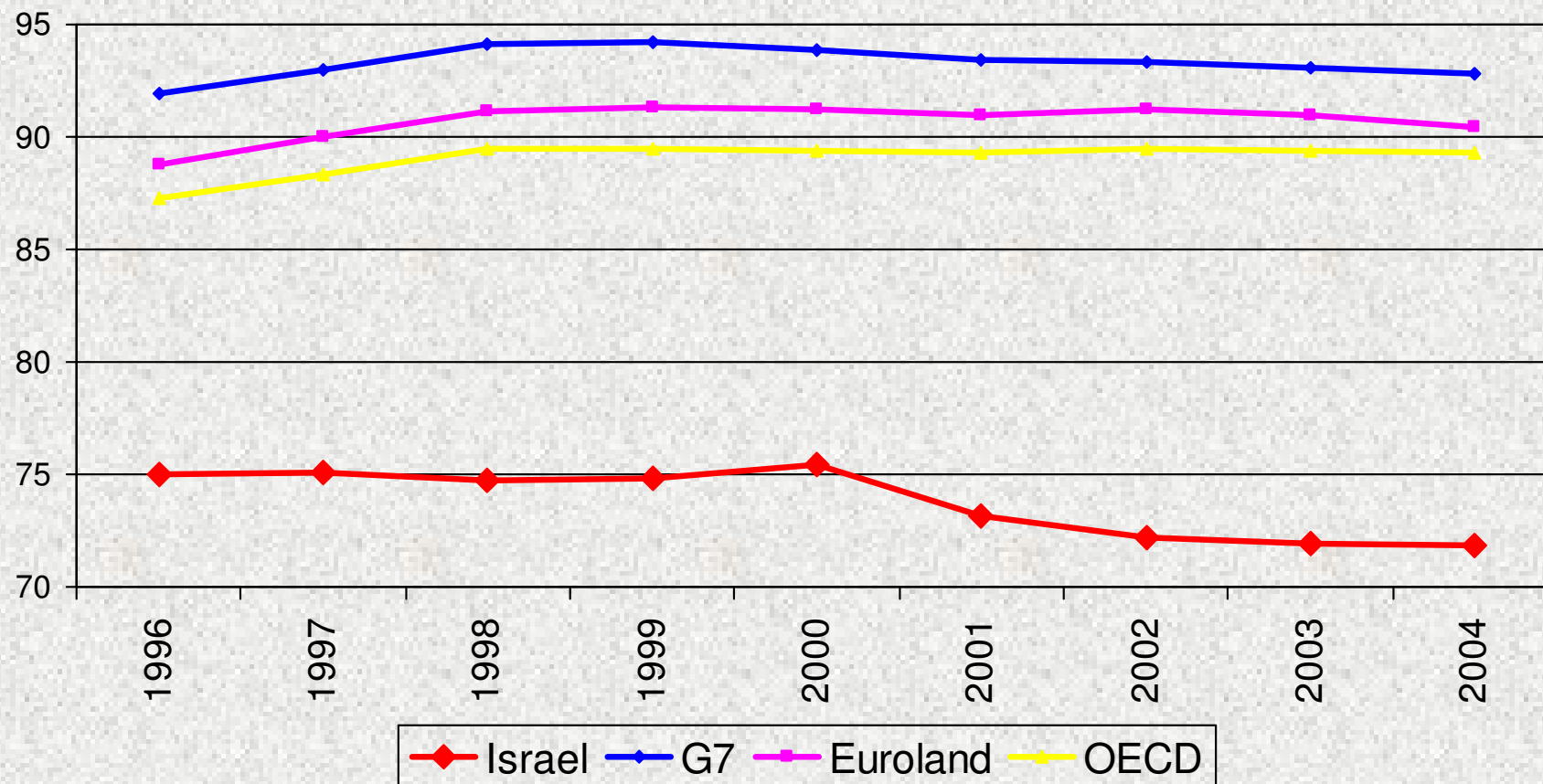
ייצוגיות ואחריות בישראל

1996-2004

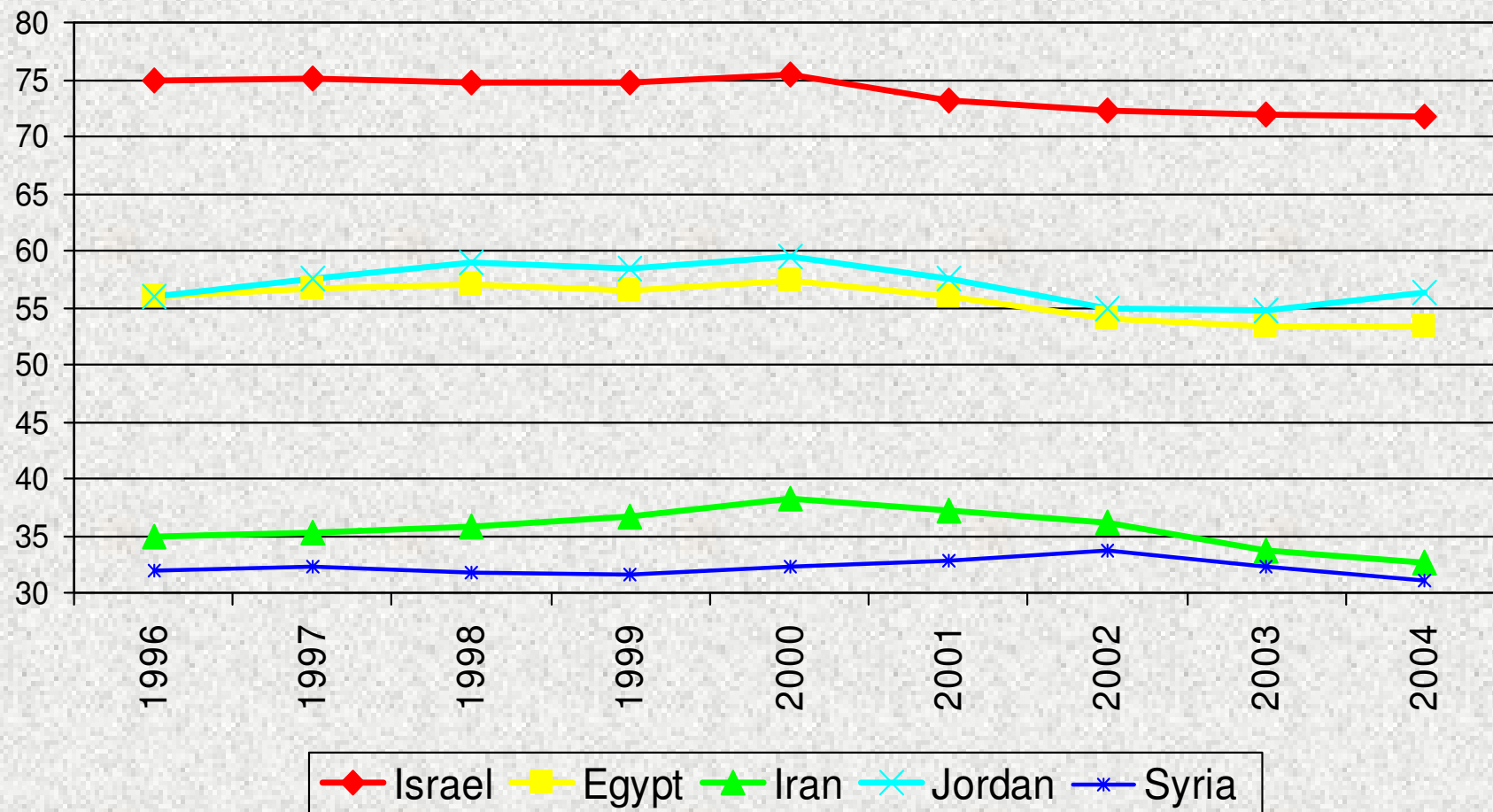
התפתחות הממד המשטרי/פוליטי

ישראל והמדינות המפותחות

התפתחות הממד המשטרי/פוליטי

ישראל ומדינות האזור

התפתחות הממד המשטרי/פוליטי 1996 - 2004

1996

1	USA	100.0
2	Canada	97.6
3	Netherlands	95.6
4	Denmark	94.5
5	UK	94.3
6	Sweden	93.8
7	Switzerland	93.8
8	Norway	93.8
9	Germany	93.2
10	Finland	92.6
11	Belgium	92.0
12	Austria	91.8
13	France	91.5
14	New Zealand	91.5
15	Australia	90.6
16	Ireland	88.2
17	Portugal	87.9
18	Japan	85.4
19	Spain	84.4
20	Italy	83.1
21	Czech Rep	78.6
22	Hungary	77.1
23	Greece	76.9
24	Israel	75.4
25	Poland	75.3
26	Korea, Rep	71.6
27	Jordan	56.3
28	Egypt	56.2
29	Turkey	55.5
30	Iran	34.6
31	Syria	32.5

ינואר 2006

2004

1	Canada	101.2
2	USA	99.8
3	Denmark	97.4
4	Netherlands	96.7
5	UK	96.0
6	Finland	95.5
7	Norway	95.5
8	Sweden	95.2
9	Switzerland	94.9
10	Germany	94.8
11	Belgium	94.2
12	New Zealand	93.0
13	Australia	92.6
14	Austria	92.3
15	France	91.3
16	Ireland	88.9
17	Portugal	88.8
18	Spain	87.6
19	Japan	86.8
20	Italy	84.2
21	Hungary	82.3
22	Czech Rep	80.7
23	Greece	79.7
24	Poland	78.8
25	Korea, Rep	73.9
26	Israel	71.8
27	Turkey	58.6
28	Jordan	56.3
29	Egypt	53.4
30	Iran	32.7
31	Syria	31.0

פרופ' רפי מלניק - המרכז הבינתחומי הרצליה

סיכום ממצאים מדדי הרצליה 2005

❖ הנתונים הכלכליים מצביעים על שיפור בממד הכלכלי. מגמת השיפור נמשכת בחוזקה גם באומדנים המוקדמים לשנת 2005. בממד זה, בהשוואה בינלאומית, חזרה ישראל בשנת 2004 למקום היחסי אליו הגיעה בשנת 2000.

❖ בממד המשטרי/פוליטי נרשמה הרעה בשנת 2004, זאת בהמשך למגמת הירידה שנרשמה משנת 1996 והחריפה אחרי שנת 2000. בהשוואה בינלאומית ירדה ישראל למקום ה-26, ובשנת 2004 נמצאת מעל מדינות האזור (כולל טורקיה) אך מתחת לכל מדינות ה-OECD.

❖ נתוני 2004 מצביעים על המשך ההרעה בממד החברתי, זאת כהמשך למגמת ההרעה שנמדדה בשנים האחרונות. בהשוואות בינלאומיות בין השנים 1996 ל-2004 התדרדר המיקום היחסי של ישראל מהמקום ה-19 למקום ה-24.

הגדרה: יציבות פוליטית

Political Stability and the Absence of Violence is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure "perceptions of the likelihood that the government in power will be destabilized or overthrow by possibly unconstitutional and/or violent means, including domestic violence and terrorism." The point estimate of governance of each cluster is based upon polls of experts and surveys of business people and citizens.

Governance indicators are oriented so that higher values correspond to better outcomes, on a scale from -2.5 to 2.5

הגדרה: שמירת חוק

Rule of Law is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure "the extent to which agents have confidence in and abide by the rules of society.

These include perceptions of the incidence of both violent and non-violent crime, the effectiveness and predictability of the judiciary, and the enforceability of contracts." The point estimate of governance of each cluster is based upon polls of experts and surveys of business people and citizens.

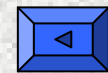
Governance indicators are oriented so that higher values correspond to better outcomes, on a scale from -2.5 to 2.5.

הגדרה: פיקוח על שחיתות

Control of Corruption is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure "perceptions of corruption, conventionally defined as the exercise of public power for private gain." The point estimate of governance of each cluster is based upon polls of experts and surveys of business people and citizens. Governance indicators are oriented so that higher values correspond to better outcomes, on a scale from -2.5 to 2.5.

הגדרה: טיב הרגולציה

Regulatory Quality is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure "the incidence of market-unfriendly policies such as price controls or inadequate bank supervision, as well as perceptions of burdens imposed by excessive regulation in areas such as foreign trade and business development.." The point estimate of governance of each cluster is based upon polls of experts and surveys of business people and citizens. Governance indicators are oriented so that higher values correspond to better outcomes, on a scale from -2.5 to 2.5.

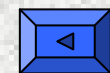

הגדרה: יעילות שלטונית

Government Effectiveness is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure "perceptions of the quality of public service provision, the quality of the bureaucracy, the competence of civil servants, the independence of the civil service from political pressures, and the credibility of the government's commitments to policies into a single grouping."

The point estimate of governance .

הגדרה: ייצוגיות ואחריות

Voice and Accountability is one aggregate governance indicator.

The indicators in this cluster measure the ability of the citizenry to participate in the selection of government and includes the independence of media. The point estimate of governance of each cluster is based upon polls of experts and surveys of business people and citizens. Governance indicators are oriented so that higher values correspond to better outcomes, on a scale from -2.5 to 2.5.

